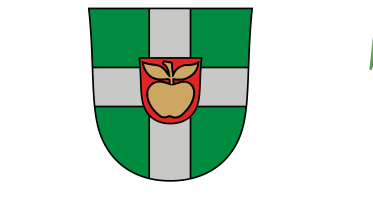

Türi valla ajaleht 11. juuli 2024 nr 7 / 942 www.tyri.valeht.ee	Türi vana koolimaja esine plats saab uue hingamise lk 2	 Türi valla ma- jutasutuste kaardile ilmub uus sihtkoht lk 3	Türi ühisgüm- naasiumis lõpetas järje- kordne lend lk 5	Türi vabadussõja ausammas saab 100 lk 7	Komisjon käis farmis ja kaera- joogitehases lk 8
---	---	---	---	---	--

Türi Rahvaleht

LÜHIDALT

Türi valla arengukava ja eelarvestrateegia avalikustamine

Vastavalt Türi vallavolikogu 30. novembri 2017 määrusele nr 11 „Arengukava ja eelarvestrateegia koostamise kord” on avalikustatud Türi valla kodulehel www.tyri.ee. Ettepanekuid arengukava eelnõu täienduste ja paranduste osas saab teha Türi vallavalitsuse arendusjuhile Üllar Vahtramaele lisa 1 osas (arengukava) e-posti aadressil Yllar.Vahtramae@tyri.ee ja lisa 2 osas (elarvestrateegia) finantsjuhile Aime Roosiojale aadressil Aime.Roosioja@tyri.ee 7. augustini 2024. Rahvakoosolekud arengukava ja eelarvestrateegia arutamiseks toimuvad järgmiselt:

- 1. august kell 17 Kabala rahvamaja
- 5. august kell 17 Oisu rahvamaja
- 6. august kell 17 Väätsa rahvamaja
- 7. august kell 17 Kärü rahvamaja
- 8. august kell 17 Türi Konnamaja

Leiutajad kogunevad taas Villeveres

20. juulil algusega kell 14 toob Made in Villevere Leiutajate festival 2024 kokku leiutajad ja tehnikahuvilised lähemalt ja kaugemalt. Päevakavas on: mullafreeside kiirendusvõistlus ja pulling, masinate ja leiutiste näitus, võistlused täpsuses ja teadmistes, vanakraamiturg, mobiilsed saunad, vīgursõit lastele mopeedautoga ja palju muud.

Hoovid avanevad viiendat korda

Korraldajad annavad teada, et traditsiooniline Oisukandi hoovipäev on augustis taas tulekul. Hoovid avanevad nimelt 17. augustil ja juulikuul alguse seisuga oli kirjas üksteist hoovi. Nende seas ka rahvamaja juures tegutsev Aganikuhoov, mis liidab kunagise menuka Aganikufestivali osaliselt ka hoovipäeva kavva.

Türi ujumised tõid Lätist medaleid

Peale jaanipäeva oli kahel Türi ujujal võimalus osaleda viiepäevases treeninglaagris Riias. Ühtlasi kasutati võimalust osaleda Läti pealinna noorte ja juunioride meistrivõistlustel. Oskar Männa oli võidukas kahel alal juunioride klassis, kaks esikohta: 200 m kompleksi võidu aeg 2,24,1 ja 200 m vabalt esikoht isikliku rekordiga 2.00.27. Sheril Tankler piirdus seekord sprindidistantsidega 1. koht 50 m rinnuli ajaga 35,75 ja 3. koht 50 m seliliujumises ajaga 32,75 m Võisteldi 50 m ujulas.

JÄRGMINE
TÜRI RAHVVALEHT
ILMUB 8. AUGUSTIL

15. aedlinnakohvikute päev ja Valge Maja 100 juubelipidu

Mõned püütud hetked aedlinna kohvikutest ja Valge Maja 100 ajastupeolt. Oli meeleolukas päev. Rohkem pilte leiab Türi valla Fb lehelt.
FOTOD: MERLE RÜÜTEL

2. juulil pidas Türi linn oma 98. sünnipäeva aedlinnakohvikute päevaga. Aedlinnakohvikute päeva traditsioon sai alguse aastal 2010, seega tähistati Türi linna sünnipäeva sellisel kujul juba viieteistkümnendat korda.

TRIIN PÄRNA

Sel korral avas ukseid 27 ühepäevakohvikut, kus pakuti külmi ja kuumi rooge, vegantoite, suppe, jahutavaid maitsevee kombinatsioone, smuutisid, imelisi kooke ja maiustusi, erinevate maade maitseid. Kohvikutes sai jalga keerutada elava muusika saatel, lustida ja joosta ning koguda häid ideid koduaedades, hüpata batuudil, nautida head seltskonda, imelist ilma ja Türi linna külalislahkust.

Täname südamest kõiki kohvikupidajaid, kes panustasid Türi linna sünnipäeva tähistamisse. Teie tehtud töö on hindamatu ning Türi elanikele ja küllastajatele väga väärtuslik. Tänu teile oli meil imeilus sünnipäev, ohtralt naeru ja õnnelikke hetki, maitseelamusi ja hea emotsioon pikaks ajaks.

2. juuli pealelõunast hilisõhtuni oli Türi tänane vallamaja ja raamatukogu

sisehoov rahvast pungil – meile armas väärikas Valge Maja sai 100-ndaks aastapäevaks Türi linna sünnipäeval ajastupeol.

Ajastupeol said lapsed näha Heino Seljamaa kohvriteatri etendust, loomamaja eestvedamisel ja juhendamisel meisterdada ja maalida. Meeleolumuusikat lõi Kaunimate Agulihärrade Vennaskond, üles astus kaitseliidu Tallinna maleva Bigband, mida dirigeeris Peeter Saan, solistideks Marii Väljataga ja Margus Jürisson. Tantsusamme seati ansambli Onud muusika saatel. Tallinna Swing Dance Society tantsijad näitasid imelisi swingtantsu. Kogu õhtut juhtis ja lugusid läbi maja 100 aasta jutustas ja kutsus ka peokülalisi jagama Türi kooli vilistlane Heino Seljamaa.

Ajastupeol korraldamist toetas Lõuna-Järvamaa koostöökogu. Ootame teid taas sünnipäevapeol osalema järgmisel aastal, ikka 2. juulil, siis juba Türi linn 99. sünnipäeval ja 16. aedlinnakohvikute päeval.

Tuhat tänu, et kinkisite Türi linnale imelise sünnipäeva!

TOIMETAJALT

Suveharjast üle ja nüüd ikka edasi...

Kui on taliharjapäev, miks ei võiks siis olla ka ometigi suveharjapäev? Millal see muidugi täpsemalt oleks, ilmselt ikka kusagil jaanipäeva paiku, siis kui umbes nädala jagu on valgemaid ööd ja päike tõuseb enam-vähem ühel kellaajal neil päevadel. Sealt edasi hakkab kõik jällegi allamäge minema või siis mitte? Vabandust, mitte allamäge, vaid peale seda hakkame liikuma taliharja poole. Ikka üles ja alla, nagu see elu kipub olema.

Tahakski küsida, et kuidas siis suvel läheb? Puhkama olete jõudnud? No puhkuseks võiks siinkohal nimetada koduõuest või kasvuhoonest kaugemale jõudmist. Loodan, et olete. Ja kui ei ole, siis on nii lohutav öelda, et tegelikult on ju pool suve alles ees. See, et kolmekümnene kuumus asendub kolmeteistkümne kraadiga, on ju meie kliimas tavaline. Üks megakuum suvepäev vajabki paarinädalast jahutust.

Aga kui ma teie käest küsin, siis peaksin ju ise ka midagi vastama. Jah, sel suvel olen korraks kaugemale saanud küll, täpsemalt lõunanaabrite juurde. Mõnes mõttes on see ka üsna kaugel, eriti Eesti vahemaid arvestades. Kui meil saab ühe päevaga Võrus või Narvas käidud ja jääb aega ülegi, siis seal pooltuhat kilomeetrit ära sõites ei olegi nagu kuhugi jõudnud. Nii tasub kindlasti varuda aega ja kütust kaugemate sihtkohtade jaoks. Ja kindlasti võib ka eeltööd teha, sest kui jääda teeäärsetele suunaviitadele lootma, siis üldjuhul ei saa neist tuhkagi aru. Kolmest lätikeelsest sõnast (iela, alus ja saldejums), mida enamik eestlasi teab, jääb ilmselgelt väheks.

Pikka kokkuvõtet tegema ei hakka, aga kes Kuramaale juhtub, võiks kindlasti käia Ventspilsis ja Kuldigas. Ja loomulikult on kogu mereäär erinevaid toredaid puhkamisvõimalusi täis. Aga jah, Ventspilsi pargid ja lilledised lehmad on vaatamist väärt, samuti Kuldiga oma eheda vanalinnaga. Kolm päeva läks nagu niuhti. Kahjuks tuli toredatele elamustele lisaks mingi pisik reisilt kaasa, nii jäid tänavu vahele kodulinna kohvikud ja Valge Maja ajastupidu. Kahju, aga tundus, et kõigil oli tore, nii kohvikupidajatel kui külalistel. Ja üks järgmisel aastal siis jälle.

Ahjaa, üks tähelepanek Lätimaalt veel: sealne mitteametlik rahvuslill tundub jätkuvalt olema Sosnovski karuputk. Erinevalt Eestist paistab nõnda, et seal keegi selle hävitamisega vaeva ei näe, las kasvab ja ise oled loll, kui seda näppima lähed. Läti rahvuslooma lepatriinut kohtasime vaid korra ja kui meil ei kohta põtra isegi metsas, siis esimesel päeval ja esimesel pikal sirgel oli ta peale piiriületust kenasti keset maanteed olemas. Vot nii siis.

Tuletan veelkord meelde, et pool suve on alles ees!
TEET REIER

NÄDALA PILDID

Laupäeval, 6. juulil toimunud Eestirootslaste viies laulu- ja tantsupidu „Lähemalt ja kaugemalt“ tõi kokku ligi 1200 lauljat ja tantsijat Eestist, Rootsist ja Soomest. Esindatud oli ka Türi vald - rahvatantsurühm KABALAbajalad viis peole tervitusi Kesk-Eestist. Silma jäime oma kaunite ja säravate rahvarõivastega.
FOTOD: ERAKOGU

Kabala ja Oisu lasteaia lapsed rõõmustavad OÜ Prentoni toodud liivakoormate üle. Lasteaialastele on liivast ehitamine, liiva sees mängimine ja liiva vedamine üheks meelistegevuseks õues. Suur-suur aitäh OÜ Prentoni juht Ago Vingissar sellise kingituse eest! Kabala ja Oisu lasteaia nimel Heli Martin.

Türi vana koolimaja esine plats saab uue hingamise

Türi vald soovib väärikalt tähistada vana koolimaja sajanda sünnipäeva aastat ja selle raames taastada endise koolimaja purskkaevu. Sellest lähtuvalt on Türi vallavalitsus algatanud Türi kunagise koolimaja, tänase vallamaja ja raamatukogu esise ala ümberkujundamise koos kunagise purskkaevu uuendusliku taastamisega koos pargipinkide, kõnniteede ja lillepeenardega juba selleks sügiseks.

MERLE RÜÜTEL

Erinevalt vanast purskkaevust on uus purskkaev kavandatud vastupidava ja esteetiliselt lahendusega, mis peaks linlastele ja külastajatele rõõmu ning silmailu pakkuma vähemalt järgmised 50 aastat.

Mis purskkaevu ilusaks ja kauakestvaks teeb?

Türi vana koolimaja esise purskkaevu projekt näeb ette mitmeid kauneid elemente ja lahendusi.

Düüsikaevud: uue purskkaevu põhjaplaadile jääb 7 ava düüsikaevude ehk veejugade jaoks. Rohkem veejugasid loob rikkalikuma ja keerukama visuaalse efekti, pakkudes mitmekülgset ja dünaamilist veemängu. See muudab purskkaevu vaatlemise põnevamaks ja köitvamaks nii päeval kui ka öösel. Lisaks loob mitme veejoa kombinatsioon rahustava veevulina, mida on meeldiv kuulata. See aitab luua lõõgastava ja rahuliku õhkkonna, mis sobib suurepäraselt pargis istumiseks ja puhkamiseks.

Dekoratiivskulptuurid: purskkaevu põhjaplaadile paigaldatakse 10 dekoratiivskulptuuri, mis lisavad visuaalset ilu ja kunstilist väärtust. Need skulptuurid kinnitatakse põhjaplaadile keemiliste ankrutega.

Valgusefektid: tänapäeva purskkaevudes on sageli kasutusel erinevad valguslahendused, mis võimaldavad öösel kaunilt valgustada veejugasid ja skulptuure, luues seeläbi maagilise atmosfääri. Nii saavad ka Türi linna uuel purskkaevul olema valgusefektid, mida saavutatakse põhjale lisatud LED tulede abil. Düüsikaevude ja valgusefektide kombinatsioon rikastab linna öist ilmet ning muudab purskkaevu kauniks ning meeldejäävaks osaks Türi linnakeskkonnast.

Veekindlad materjalid: purskkaevu uuendamise projekti käigus kasutatakse veekindlaid betooni kemikaale nagu PENETRON, mis tagavad betooni pikaaegse vastupidavuse ja veekindluse. See tähendab, et purskkaev jääb kauniks ja funktsionaalseks ka aastate möödudes.

Hoolikalt valitud materjalid: purskkaevu seinad ja põhi valmistatakse veekindlast raudbetoonist. Kasutatav betoon ja armatuur-

terased on valitud vastavalt kõrgeimatele standarditele (EVS-EN 206 ja EVS-EN 10080), mis tagavad konstruktsioonide tugevuse ja vastupidavuse.

Esteetiliselt meeldivad pinnaviimistlused: nähtavad horisontaalpinnad saavad terashõõrdepinna (THI-A) ja nähtavad vertikaalpinnad vormipinna (MUO-A). Need viimistluslahendused tagavad, et purskkaev näeb välja elegantne ja puhas.

Kokkuvõttes on Türi vana koolimaja esine purskkaev kavandatud nii, et see pakub nii funktsionaalset väärtust kui ka esteetiliselt naudingut, rikastades linna avalikku ruumi.

Toetamise võimalus

Vallamaja ja raamatukogu esise ala ümberkujundamise projekti ning ettevalmistustöödega alustati juba eelmisel aastal. Kahjuks on eelmise aastaga võrreldes ehitushinnad märkimisväärselt hüpperinud, mistõttu läheb terves mahus projekti elluviimine planeeritust kallimaks. Türi vallas on varasemalt vabatahtlike eestvedajate ja annetajate toel ilusaid suuri asju tehtud, olgu see siis uute kirsipuude soetamine Türi järve kirsialleele, väärivate puupingi meisterdamine muuseumi juurde või uue spordihoone ehitamine Türi põhikooli külge. Pöördume siinkohal ettevõtjate ja eraisikute poole, kes tunnevad, et soovivad ka vallamaja ja raamatukogu esise ala ümberkujundamist rahaliselt toetada.

Selleks on soovijail võimalik teha ülekanne hiljemalt 20. augustiks Türi vallavalitsuse arvelduskontole. Rekvisiidid ülekande tegemiseks: **Saaaja: Türi Vallavalitsus**
LHV: EE537700771005278726 (ei vaja viitenumbrit), **selgitus: PURSKKAEV**
Coop Pank: EE354204278616389901 (ei vaja viitenumbrit), **selgitus: PURSKKAEV**
SEB: EE731010702003740008 (viitenumber: 10064900), **selgitus: PURSKKAEV**
SWED: EE772200001120170327 (viitenumber: 10064900), **selgitus: PURSKKAEV**

Ettevõtjad saavad soovi korral toetuse teha ka arve alusel. Selleks palume ühendust võtta finantsjuht Aime Roosiojaga e-posti aadressil aime.roosioja@tyri.ee.

Kõikide annetajate nimed, kelle panus ületab viiskümmend eurot, saavad ära märgitud purskkaevu juurde paigaldataval toetajate tänu-tahvil. Kui annetaja ei soovi oma nime avalikustada, siis tuleb sellest annetust tehes teada anda.

Türi Rotary klubi toetab endise koolimaja purskkaevu taastamist

Maailma suurima heategevusorganisatsiooni Rotary, mille üks väike rakuke asub ka Türil, on klubi president Veiko Viigipuu sõnul iga-aastaselt toetanud rahaliselt Türi linna üldisesse avalikku ruumi objektide soetamist või ehitamist. Üks Rotary liikumise põhimõtetest on tegutseda elamiskõlbliku keskkonna suunas ja selle põhimõtte järgi on Türi Rotary klubi toetanud juba pea 30 aastat. Sel aastal otsustasid Rotaryd toetada endise koolimaja purskkaevu taastamist.

„Kui kuulsime Türi vallavalitsuse plaanist taastada endise koolimaja purskkaev ning kujundada ümber seda ümbritsev ala koos pargipinkide, kõnniteede ja lillepeenardega, võtsime kohe vastu otsuse just seda ettevõtmist toetada,“ ütles Viigipuu. Soovime ka sel aastal linnaruumi ilusamaks tegemisse panustada ning sellist

suurt ettevõtmist toetada.

Viigipuu tõi välja, et lisaks nende endi rahalisele panusele, võtab Rotary klubi sel aastal ka initsiatiivi, et purskkaevu taastamise ning seda ümbritseva ala ümberkujundamise projekti elluviimise toetamiseks ettevõtjatega läbirääkimisi pidada. „Mitmed ettevõtjad on minuga juba ise ühendust võtnud ja oma panustamise soovist teada andnud,“ kinnitas Viigipuu ja oli veendunud, et neid ettevõtjaid, kes antud projekti toetada tahavad, on kindlasti veel.

4. juuli õhtuks oli annetajate toel vallavalitsuse arvele laekunud 2676 eurot. Oma panuse endise koolimaja purskkaevu taastamiseks on andnud juba väga paljud inimesed, teiste hulgas ka mitmed volikogu liikmed - Jaanus Marrandi, Sten Perillus, Lea Urb ja Ülle Välimäe. Aitäh teile kõigile!

Türi valla majutusasutuste kaardile lisandus uus sihtkoht

Alates juuli algusest on Türi vallas Oisus oma teenuseid pakkumas uudne majutuskoht – Oisu-Risti majake, mille kolmest korterist on tänaseks ööbijaid ootamas kaks.

TEET REIER

Ma usun, et väga paljud mäletavad Türi-Arkma teelt Oisu alevikku pöörduva teeotsa juures kõssutatavat punakaspruuni majakest, et mitte öelda putkat. Majake on seal oma suletud akende-ustega seisnud juba paar-kümmend aastat. Ja siis, eelmise aasta lõpus see järsku enam nii ei olnud, majake hakkas tasapisi uuele elule ärkama. Praeguseks ongi alumise korruse ümberehitus lõppenud ja juuli algusest saab seal asuvat kahte küla-liskorterit ka broneerida.

Hoone uuele elule äratamise taga on kaks sõpra, kellest Oisus elava Mikk Otsusega (pildil) me eelmisel nädalal ka jutule saime. Rääkisime sellest, mis tehtud ja mis veel mõtetes on ehk siis lisaks majutusele võiks järgmisel kevadel sealsamas ukсед avada toidukiosk, turuputkad ja võimalik, et üht-teist veel.

Mina ei ole seda kunagise suvila tüüp-projekti järgi ehitatud majakest kasutuses näinud. Alati on ta seal Oisu juures teeservas kõssitanud. „Minu andmetel ta millalgi 1990ndate alul ikka burksiputkana tegutses, nii on mulle vähemalt räägitud,“ selgitab Otsus. „Aga sedagi ilmselt üsna lühikest aega. Oli ju selline hetk, et kõik kohad olid täis sarnaseid nii-öelda kiiret toitumisvõimalust pakkuvaid baare-müügiputkasid. Kes pidas vastu vähem, kes kauem, aga üldjuhul olid nad uue sajandi alguseks juba jõudnud ukсед sulgeda.“

„Eks minagi olin seda Oisu majakest pikalt näinud, ühel hetkel tuli mõte, et võiks sellega ju ometi midagi ette võtta, enne kui hoone lõplikult laguneb. Otsisin välja omaniku ja kirjutasin talle, kas ta on müügile mõelnud ja mis kinnistu maksaks. Selle peale ilmuski see kohe kinnisvarasse müüki. Pisut liiga krõbeda hinnaga. Rääkisime siis läbi ja

jõudime kokkuleppele ning mullu sügisel sai ostutehing tehtud.“

„Esialgne mõte oli meilgi teha siia toidukoht. Tegime siis veidi arvestusi ja pidime tõdema, et sellega väga mäele ei jõua ja otsustasime majutuse kasuks,“ räägib Otsus. „Nii saigi majake täielikult värske sisupoole ja ka väljanägemise. Mis sai vanast ehitisest säilitada, selle puhastasime ja jätsime alles värske viimistlusega nagu näiteks siseseinade laudis.“

„Tänase seisuga on meil pakkuda kaks korterit, üks suurem, teine väiksem, mis mahutavad maksimaalselt kuus inimest. Ülakorruse väljaehituse lõpetamisel lisandub neli kohta veel. Mõlemas toas on olemas oma kööginurk koos kõige vajalikuga söögival-

mistamiseks ja eraldi pesuruum. Põranda-küte hoiab ruumid soojana ja korraliku soojustusega maja ei lase maanteeliiklusel peatujaid häirida.“

Majake on küll valmis ja küalistubade ukсед avatud, siiski on Otsuse sõnul paigas ka plaanid tulevikuks. „Nagu eespool mainitud, siis järgmiseks hooajaks võiks valmida parklasse mõeldud toitlustuskoht, lisaks kolm väikest müügipaviljoni, kus saaks kaubelda, lastele väike mänguplats jne. Esimene pääsuke on majakese näol küll valmis, aga eks mõte liigub edasi ja mõned plaanid saavad kindlasti ka teoks tehtud. Kes enne meile külla ei jõua, siis võiks tulla vähemalt Oisukandi hoovipäevale 17. augustil,“ lisab ta.

Lõõla, Vissuvere ja Nehatu külad said kokku

Kui kaotatakse side selle paigaga, kus paljude eelnevate põlvkondade tööga said alguse meie juured, kust meie esivanemad ammutasid jõudu ja lootust edaspidiseks eluks, siis kaotatakse suur osa sellest, mida me oleme harjunud pidama inimlikkuseks.

EDGAR OLTJER KÜLA ESIMESEL KOKKUTULEKUL 1984. AASTAL

Antud Edgar Oltjeri Lõõla, Vissuvere, Nehatu külade esimesel kokkutulekul öeldud sõnad on olnud selle traditsiooni hoidjad 40 aastat, mil iga viie aasta järel on kokku saadud nii külarahva kui ka endiste külaelanike järeltulijatega.

Tänavu 6. juulil saadi jälle kokku ning üritus, mille juhtlauseks on „Kes minevikku ei mäleta, see elab tulevikuta,“ rõhutas ajaloo ja traditsioonide tähtsust kogukonna jaoks ning tõi sel korral kokku ligi 250 inimest.

Üritus avati pidulikult Lõõla külalipu heiskamisega Lõõla kaitseliidu õppekeskuse ees. Lipu heiskasid Vissuvere külast noorim elanik Henno Martjak ja tema vanaonu Vissuverest pärit vanim isik, Jaan Martjak. See sümbolne hetk ühendas erinevaid põlvkondi ja rõhutas traditsioonide edasiandmise olulisust.

Avakõne pidas Vissuvere küla elanik Marge Martjak, kes ürituse Lõõla seltsi nimel korraldas. Oma kõnes rõhutas ta kogukonna ühtsuse ja traditsioonide hoidmise olulisust ning tänas kõiki kohalolijaid ja vabatahtlikke, kes aitasid üritust korraldada. Erilised tänusõnad läksid Meelis, Koit ja Rait Pilipenkole ja Väätsa rahvamajale, toetajatele AS Väätsa Agro, AS Chemi-Pharm, Lõõla kaitseliidu õppekeskus ja Türi vallavalitsus. Eriti tore oli see, et kohale oli tulnud tervitustega ka Türi vallavolikogu esimees Marge Hirtentreu, kes rõhutas oma kõnes maaelu ja kogukonna ühtsuse hoidmise olulisust.

Lastele pakuti mitmesuguseid meelelahutuslikke tegevusi, sealhulgas näomaalingud, meisterdamine ja batuut, mis olid eriti populaarsed. Laste rõõmus naer ja tegevuste nautimine lisasid üritusele erilise atmosfääri. Öhtujuht Andres Ostra korraldas erinevaid mängu nii lastele kui täiskasvanutele, mis tõid kokku peresid ja pakusid meeleolukat ajaviitmist kõigile.

Täiskasvanutele korraldatud võistlused tõid kaasa palju põnevust ja pisut konkurentsi. Osalejate vahel valitses sõbralik, kuid võistluslik

vaim ning pealtvaatajad elasid kõigile innukalt kaasa.

Kohal oli ka Lõõla vabatahtlik päästekomando oma täisvarustusega, tehes teavitustööd tuleohutuse kohta nii lastele kui täiskasvanutele ja korraldades ka erinevaid mängu.

Lavale astusid mitmed esinejad sh Marge Martjak ise koos tütre Emmiga, lauldes Lõõla valssi. Kava oli mitmekesine: sai kuulda laulu ja lõõtspillimuusikat ning esines Tarmo Selter, kelle juured on samuti sealtkandist pärit. Tantsuks mängis ansambel SigaRillo kuni südaööni, pakkudes energilist ja lõbusat muusikat, mis pani kõik osalejad tantsima ja nautima õhtut täiel rinnal.

Kokkuvõttes oli Lõõla, Vissuvere ja Nehatu külade kokkutulek meeldejääv sündmus, mis tõestas taaskord väikeste kogukondade jõudu ja ühtekuuluvustunnet. Kõik külalised lahkusid rõõmsate ja rahulolevatena, oodates juba järgmist kokkusaamist, mis toimub 5 aasta pärast.

Omalt poolt tänan veelkord südamest kõiki abistajaid, kes aitasid kaasa kokkutuleku heale kordaminekule ja muidugi fantastilisi inimesi, kes pole unustanud oma juuri, oma esivanemate kodukohta ja kes ei pea paljaks meid ikka ja jälle külastada.

MARGE MARTJAK, Lõõla seltsi juhatuse liige

TÜRI AUTOTURG

**Sõidukite
ost-müük-vahetus**

Asume Türi linnas, Jaama 22
Telefon: 5356 3198

Laupa õpilased käisid Laitses presidendi vastuvõtul

Enne kooliuste sulgumist suvevaheajaks sõitis bussitäis tubli-maid Laupa kooliõpilasi Laitsesse, kus sealse Graniitvilla omaniku Tauno Kangroga oli kokku lepitud skulptuuri modelleerimise töötuba. Kui alul ei osanud noored kunstnikku ja ta loomingut kokku viia, siis pärast tutvumisringi hoones ja õuealal sai selgeks, et tegemist on sama kujuriga, kes on loonud hiidtarva kuju Rakvere vallimäele, kündva Kalevipoja kuju Põltsamaa maanteeristi ja arvukalt teisi tuntud taie-seid.

Villa koridoris vaatas aluselt vastu Kangro loodud Eesti Vabariigi presidendi Alar Karise büst. „Ah et tulitegi presidendi vastuvõtule?“ naljatles kujur. Kui traadid, naelad, näpitsad, voolimis-pasta ja muu vajalik oli välja jagatud, oli laste üllatus suur, kui poodiumile astus baleriin – elus inimene baleriinikleidis ja –sussides. Igaüks võis valida oma loodavale kujule sobiva poosi ise, kuid tema järgi tuligi nüüd töö modelleerida.

Baleriin võttis lavalaudadel erinevaid tantsuasendeid paari tunni jooksul, laste töötuba kujunes aga märksa pikemaks: pole ju lihtne üht inimkeha savi-sse vormida. Skulptor Kangro juhiste järgi tulid aga kõik sellega lõpuks toime.

Kui kujud olid kuumutatud ja värviga kaetud, võttis skulptor need hinnata. Kiidusõnu tehtud töö ja suurepärase loovuse kohta jagus Kangrol igale osalejale.

Parim vastukaja ja tunnustus väga toredale ja inspireerivale päevale tuli aga ühe noormehe suust. „Sellega (skulptuuriga) võiks ka edaspidi tegeleda,“ arutles ta.

KAAREL ALUOJA, Laupa põhikooli direktor

MIKS MITTE ÕPPIDA KUNSTI?

PAIDE KUNSTIKOOL korraldab lisavastuvõtu nii Paides kui ka Türil!

**Lisavastuvõtt
kõikidesse õppeastmetesse
toimub Paides
27. ja 28. augustil
kell 16.00–18.00
(Paide Kunstikool, Lai 33)
ning Türil
28. ja 29. augustil
kell 16.00–18.00
(Türi Loomemaja,
Tolli 62).**

**Lisaks ootame
edasijõudnute astmesse
8.–12. klassi noori!**

Rohkem infot:
www.paidekunst.ee

**ISELOOM
ON LOOV**

**PAIDE
KUNSTIKOOL**

Koolilõpp Oisus

*Retla-Kabala kool armas ja hea,
aastad siin veetnud, ei unusta eal.
Klassiruumid soojad, raamatud reas,
õpetajad targad, kes aitasid peas.*

*Koridorides naer ja õues mäng,
kooliõuel vabadus, südames äng.
Sõpradega koos nii palju sai tehtud,
iga päev seiklus, uus teadmine leitud.*

*Viimane koolipäev, me lahkume siit,
aga kooli armastus südames püsib
Retla-Kabala kool, sind ei unusta eal.
Mälestused sinust jäävad igavesti head.*

*Kadi Kägu
Oisu õppehoone 7. klass*

Juunikuu teine nädal algas Oisu õppehoones ikka väga teistmoodi kui tavaliselt. Kooliaasta sai läbi, õpilased ootasid põnevusega tunnistusi ja suvevaheaega. Õpetajate meeleolu oli aga pigem kurvapoolne, sest hüvasti tuli jätta koguni nelja klassiga.

11. juunil toimus lõpuaktus 6.-8. klasside õpilastele. Sügisel tuleb nendel oma kooliteed jätkata mõnes teises valla koolis. Kui kevadel oli nendel õpilastel võimalus tutvuda Türi koolimaja ja klassidega ning osa saada tavalisest koolipäevast, siis tundus see 6.-8. klassi õpilastele pigem põneva seiklusena.

Kui kevadine aktus algas ning õpilastel tuli oma koolikaaslaste, õpetajate ja külaliste vastas istuda, siis said nad küll aru, et see ongi nende viimane päev Oisu koolimajas. Lõpetajatel oli veel võimalus viimast korda kogu klassiga koos esineda ja tunda ühtekuuluvustunnet. Tunnistust vastu võttes värises nii mõnegi lõpetaja käsi ja vargsi põsele kukkunud pisar pühiti salaja. Head teed ja kõrget lendu uues koolis!

Aktus oli äraütlemata ilus ja samas ka veidi nukker. Oli õpetajaid, kes jätsid hüvasti oma armsa Oisu koolimajaga. Nende õpetajate panus kooliellu on olnud pikk, sisukas ja järjepidev. Tööaastaid kogunes nii mõnelegi õpetajal üle 40! Aitäh Teile, armsad õpetajad Sirje Kips, Tiina Leesmaa, Liivi Vassar, Reet Mets, Hillart Press, Katrin Ivanov, Tatjana Rikk, Annelii Eibak, Hurmi Jürjens, Maris Rüütel. Teie entusiasm, pühendumus ja kannatlikkus olid kindlaks toeks õpilastele. Nüüd viib nende õpetajate tee uute õpilaste juurde! Edu ja õnne ja uute põnevate väljakutseteni!

Armsad kolleegid! Täname Teid nende aastate eest, mida meiega jagasite! Teiega koos sai kogetud imesid ja päris elu kogu oma ilus ja valus. Teie huumorimeel ja toetav sõna on olnud saatjateks läbi pikkade aastate! Jääb vaid soovida enesekindlust ja optimismi! Tulge ikka meile kooli külla!

15. juunil toimus viimase 9. klassi lõpuaktus. Saal täitus kiirelt külalistega, nii et tuli lisapinke juurde tuua, sest millal jälle kord saab sellest koolisaalist noori 9. klassi õpilasi teele saata! Lõpetajad tundsid end samuti kuidagi erilisel ja väärikalt. Aktusel peeti kõnesid, lauldi laule, jagati kingitusi, sooviti tuult tiibadesse ja jagati häid soovide...

Küll ükskord tuleb jällegi see aeg, kus koolimaja täitub lastest ja saame olla uhked oma kooli üle!

Ilusat suve!

EDA HUNT
Retla-Kabala kooli
huvijuht

JUUNI Türi põhikoolis

ÕUESÕPPEKUU SAI LÄBI

Kevadel toimunud üle-eestiline õuesõppe-nädal osutus väga populaarseks - kindlasti tuli kasuks ka saabunud suveilm. Ka Türi põhikooli ümbruses oli märgata tavapärasest rohkem liikumist.

Matemaatikatundides mõõtsid õpilased puude kaudset kõrgust sammude, varju ja peegli abil. Loodusest erinevaid kujundeid otsides kinnistati pindala ja ümbermõõdu arvutamist. Võõrkeele tundides toimusid aaretejahid, mängiti sõnamänge ja katsetati uut moodi memoriini. Muusikatundides uuriti „Lihtsate väärtuste monumenti“ ja erinevaid silte Türi linnas. Näiteks, mida tähendab ühel sildil olev kiri „Suisapäisa?“ Kuulati ja mõistati kinnisilmi hääli meie ümber, valmistati looduslikest materjalidest pille ning katsetati nendega erinevate rütmide loomist. Ära kasutati ka kooliümbrusesse loodud võimalused (näiteks Reis ümber maailma mäng).

ÕPETAJAD KOGUSID TAAS SAMME

Juba kolmas aasta on maikuu märgiline, sest see on aeg rohkemaks liikumiseks. Õpilastel oli õuesõppekuu ja õpetajad osalesid samuväljakutses. Sel aastal osales väljakutses 31 koolitöötajat ning ühiselt koguti maikuu jooksul 10 187 227 sammu. Sellega sündis ka uus ühine rekord.

Tänu meie tehnoloogiaõpetajatele Peeter Kruusemendile ja Karita Randerile on ringlemas ka rändkarikas. Rändav karikas ei kuulu mitte kõige rohkem sammunud inimesele, vaid see loositakse välja kõigi tublide osalejate vahel, kes pingutasid sammude kirja panemisel. Eelmisel aastal võitis karika õpetaja Laine Aluoja ja sel aastal osutus valituks kõige rohkem samme teinud õpetaja Merle Vantsi.

TANTSUÕIS 2024

Üks kaunemaid traditsioone Türi põhikoolis on Tantsuõis. Sel aastal katsetati uut formaati uues kohas. Esmakordselt näitasid oma õpitut oskusi lapsevanematele ja sõpradele vaid neljanda klassi noored ning selle jaoks võluti meie sööklalast üks kaunis tantsuplats.

NOORED KÄISID PRESIDENDI VASTUVÕTUL!

President Alar Karis kutsus kirja- ja mõttetalgute „Kas ma Eestit unes nägin?“ osavõtjate parimatest parimad kirjutajad 4. juunil, Eesti lipupäeval vastuvõtule presidendi kantselei roosiaeda. Türi põhikoolist said kutse Maarja Plakk (8.c), Kertu Rändva (6.c), Melissa Marrandi (7.b) ja õpetaja Anneli Talviste.

368st tööst valiti välja paarikümmend katkendit, mis linnarahvale Kadrioru parkis uudistamiseks väljas ning toimus näituse pidulik avamine. Eelpool nimetatud õpilaste katkendite kõrval on lugeda meie koolist veel ka Viktoria Plaki (6.c) mõtted. Meie presidendi kõnesid on alati huvitav kuulata ning pärast sai igaüks võimaluse temaga isiklikult mõtteid vahetada. Kui president ise nimetas vastuvõttu tagasihoidlikuks, siis külaliste arvates oli tegemist suurejoonelise tänuavaldusega - noored olid sellisest tähelepanust meelitatud ning nimetasid seda pigem uhkeks. Kui tipphetk oli suhelda Alar Karisega silmast silma, käelda ning koos pilti teha, siis boonuseks olid imemaitsvad suupisted. Nii nagu noored sõnasid: „Eksklusiivne kogemus, millest saab teistele rääkida...“

TPK ÕPILASESINDUS VALIS UUE PRESIDENDI

Vaheaja esimestel päevadel pidas 2023/2024 õppeaasta õpilasesinduse koosseis oma kooliaasta viimast koosolekut. Õpilasesinduse president Vallo Marten Lillipuu tegi kokkuvõtte lõppeva kooliaasta tegemistest, õnnestumistest ja arengukohtadest. Seejärel valiti uus õpilasesinduse president järgmiseks õppeaastaks. Teatepulgale sai Vallo edasi anda sel õppeaastal asepresidendina tegutsenud Helerin Seerale. Palju õnne Helerin!

Lõppenud õppeaasta oli õpilasesindusele sündmusterohke. Korraldati ning aidati korraldada mitmeid kooli traditsioonilisi sündmuseid (stiilipäevad, jõuluball, jõululaat, liikumispidu, projektipäev jne). Mitmel korral kohtuti ka kooli juhtkonnaga, et arutada koolielu puudutavaid rõõme ja muresid.

TPK DIREKTORI JA ÕPPEJUHI VASTUVÕTT

Enne vaheajale suundumist toimus Türi põhikooli direktori ja õppejuhi vastuvõtt kiituskirjaga lõpetajatele. Sel aastal olid vastuvõtule kutsutud ka kõik esimese kooliastme kiituskirjaga lõpetajad. Nii toimus esmakordselt ühe päeva jooksul kaks vastuvõttu. Muusikalisi emotsioone pakkus tublidele õppuritele, klassijuhatajatele ning lastevanematele vahva seltskond Lõõtsanoobid Karksi-Nuiast.

ÕHKSOOJUSPUMPADE

**MÜÜK
PAIGALDUS
HOOLDUS**

KLIIMAPARTNER.EE 5184429

www.ehituspuit.com

**PARIMAD
HINNAD!**

**Sise- ja välisvoodrilaud,
terrassilaud, ehituspuit**
Kohaleveo võimalus.

PAIDE, PRÄÄMA. Avatud E-R 8-17.

Ostame

**okas- ja lehtpuupalki,
hinnad head ja raha kohe kätte!**

Info 503 0452, 510 5565, investor@investor.ee

13. lend on teele saadetud, et oma unistuste täitumise nimel tegutsema asuda! FOTOD: TEET REIER/ERAKOGU

Sellel aastal said lõputunnistused 34 õpilast ja nende seas üks hõbemedalist, Anet Ivanov. 2019 loodi Väikese Prints stipendium, mis määratakse Türi ühisgümnaasiumi abiturientidele, kes on oma tegemistes silmapaistvalt järginud kooli väärtusi. Kandidaate stipendiumile saavad esitada Türi ühisgümnaasiumi õpilased ja õpetajad. Väikese Prints preemia antakse üle kooli lõpuaktusel. Sellel aastal valiti Väikese Prints preemia väärilisteks Anet Ivanov ja Marianne Riško.

2024. aasta Väikese Prints preemia laureaatideks on Anet Ivanov ja Marianne Riško.

Kella4klubi kultuuririkkuse hommikukohvik

Türi valla sünnipäeva raames toimuval aedlinnakohvikute päeval avas oma kohviku ka Türi ühisgümnaasiumi Kella4klubi kultuuririkkuse hommikukohvik. Kellaneljakohvik muutus üheks päevaks kultuuririkkuse kohvikuks, pakkudes erinevatest rahvustest inspireeritud hommikusööke. Kell 10 ja 11 mängis meeleolumuusikat Türi ühisgümnaasiumi koolibänd. Kogu sellel päeval teenitud tulu läheb Väikese Prints fondi, mis antakse välja Türi ühisgümnaasiumi abiturientidele(tele), kes on oma tegemistes järginud kooli väärtusi – tahe õppida ja areneda, hoolivus, koostöö ja harmoonia. Maitsev suutäis, mõnus seltskond ja positiivsed emotsioonid olid sellel päeval garanteeritud.

Õppeaasta lõppes väljasõiduga

Juunikuu algas õppeaasta lõpule kohaselt Retla-Kabala kooli Kabala õpilaste jaoks väljasõiduga. Sõit Kagu-Eestisse oli pikk, aga see ei heidutanud ei õpilasi ega õpetajaid. Juba pikalt planeeritud sõit hõlmas endas selliseid „traditsioonilisi“ sihtkohtasid nagu Taevaskoda, Suur-Munamägi ning Rõuge Ööbikuorg. Valdavale enamusele õpilastest oli see esmakordne kohtumine õpikutes tuttavaks saanud ja Eestis oluliste looduslike vaatamisväärsustega. Koju naasti rahulolevatena ja mälestusi reisist jagub pikemaks ajaks. Siinkohal täname OÜ Baltic Pallet Group'i, kes aitas katta sõidukulusid. Jaanikuu algusesse mahtus Retla-Kabala koolis ka juba traditsiooniline direktori vastuvõtt tublide ja silmapaistvate õpilaste, õpetajate, lapsevanemate ja teiste toetajate märkamiseks ning tunnustamiseks. On tore tõdeda, et kooli toetavaid, tänu- ja märkimisväärseid inimesi on me ümber nii palju. Nagu iga vaheaja eel, toimus ka juunikuus Kabala õppehoones mälumäng. Lõppenud õppeaastal juba viiendat korda. Teadmisi pandi proovile suvistel ja lõbusamatel teemadel, kui tavaliselt

Inimene on siis õnnelik, kui tal on oma tee, mida mööda käia, oma täht, mille poole püüelda ja unistused, mille täitumise nimel tegutseda.

Hõbemedaliga lõpetas Anet Ivanov.

ning tehti kokkuvõtted ja autasustati tublisid mälumängureid. Eelviimasel koolipäeval nautisid õpilased ja ka õpetajad Kabalas vihmale vaatamata mõnusat grillipiknikku. Kõik said omale Kabala mõisa pargis sütel vorstikesi küpsetada ja koka valmistatud salatite kõrvale need ka ise lõunaks süüa. Olemine oli mõnus ja pani sobiva punkti õppeaastale 2023/24. Päris viimane koolipäev oli lühike, aga see-eest emotsioonide rohke. Klassijuhtajatundides said räägitud viimased olulised jutud veel enne suvevaheaega ja võiski lõpuaktus alata. Esmalt võeti kokku kooliaasta kõigile Kabala maja õpilastele koos märkamiste ja kiidusõnadega, siis aga keskenduti lõpetavatele kuuendikele – viiele tublile ja omanäolisele noorele. Neile oli see ikkagi lõpupidu – sügisest ootab uus kool, uued õpetajad, uued teed ja sõbrad. Suvi kestab veel! Puhkame, laeme akusid ja kogume energiat jälle uueks õppeaastaks! MERIT OSS, Retla-Kabala kooli õpetaja

Parim haridus väikesest maakoolist

Maakoolil on palju rohkem ülesandeid kui vaid õppekava läbimine. Maakoolid aitavad hoida maaelu ja loovad mitmekesisust. Väike olla on vahel ka eelis. See annab meile võimaluse olla paindlik ajakava, õppetempo, õppekoha ja meetodite valikul. Iga lapse annete, eripärade ja huvide süsteemne märkamine ja arendamine. Me anname õpilastele suurema valikuvõimaluse, millega kaasneb vastutuse võtmine oma õppimise eest. Tõhusa õppimise aluseks on hea ja usalduslik suhe õppija ning õpetaja vahel. Õppija ning õpetaja koostöös püstitatakse õppimise eesmärgid ja luuakse ühine väärtusruum. Meie õpetajad on kaasatud kooli juhtimisse, mis võimaldab koostöisel ja vahetumalt läbi viia muudatusi ning vastu võtta olulisi otsuseid. Ääremaa väikesel koolil on kogukonna kaasamisel ja hoidmisel eestvedaja roll. Iga liige on siin tähtis ja tihe koostöö kõikide osapoolte vahel on väikeses koolis vahetum, kiirem ja läbipaistvam. Meil on valmisolek katsetada uusi lähenemisi ja meetodikaid ning töötada välja õppevorme, mida on tulevikus võimalik rakendada ka teistes koolides.

Me oleme viimase õppeaasta jooksul üsna palju rääkinud ühel või teisel viisil meie kooli alusväärtustest: USALDUSVÄÄRSUS, KOOSTÖÖ, AVATUS JA HOOLIVUS. Need väärtused peegelduvad ka kooli visioonis, et meie missioon hea ja endaga ise hakkama saava inimese kujunemine saaks teoks. Mida need väärtused meile tähendavad ja kuidas luua seda tähenduslikkust, et need ei jääks vaid sõnadeks dokumentides. Usaldusvärsus. Meie jaoks tähendab see kindlustunnet, me saame olla siin toimivas igas mõttes kindel ja me ise anname endast kõik, et meis saaks olla kindel.

Koostöö. Meie kooli selle õppeaasta lõpupidu oli hea näide koostööst, sest mitme õpetaja ja õpilaste panusest sündis meile ning kogukonnale väga tore pidu. Koostöö on oluliste tulevikuoskuste nimistus ja kõige paremini saab seda õppida koostööd tehes. Aitäh veelkord kõigile, kes meile nii olulise ürituse teoks saamise nimel ise endale rolli valisid ja selle rolli võiduka lõpuni välja kandsid! Avatus. Ühiskond on väga muutuv. Uut ei tohi karta, uue vastu peab olema uudishimulik ja uut tuleb õhina õppida. Seda eeskujut ootame igalt õpetajalt oma õpilaste motiveerimisel. Hoolivus. Igaüks meist siin on väärtuslik, seda tuleb teadlikult märgata ja teadlikult väljendada ja teadlikult hoida. Meie kooli vapil on lill, selle lilleõie südamikus olev ratas oli Käru valla vapi tunnus ja sümboliseerib liikumist ning arengut. Et ratas saaks liikuda, peab olema ratas terve ja ühtlaselt ümar. Seega selle ratta kodarad peavad olema kõik ühepikkused. Kui nendeks kodarateks on sümboolselt meie alusväärtused ja kõik meie kooliga seotud osapooled: õppija, õpetaja, lapsevanemad ja kooli pidaja ning kui meie kõik teadlikult hoiame oma kooli alusväärtusi tähenduslikena ning kõigi osapoolte vahel on võrdväärne lugupidav partnerlus, siis usun, et selle toel saadab ka meie kooli kindel liikumine ning areng. Riigi rahaline toetus ei tee meid veel suuremaks, küll aga annab ehk uemate naastudega rehvi meie rattale, et suurtega võrdväärselt edasi vurada.

Soovime edu meie värskele koolilõpetajatele uutes koolides ja juba sügisel ootame meie kooliperre uusi vahvaid, tegusaid õppijaid. Koolipere nimel

SUL SILM SÄRAB, OLED SÕBRALIK, ARMASTA LAPSI NING NENDEGA KOOS TEGUTSEDA JA ÕPPIDA. SIS OLED OODATUD

KÄRU PÕHIKOOLI

ERIPEDAGOOGIKS

Ootame

- heaid suhtlemise-, kuulamise- ja eneseväljendusoskust;
- hea analüüsi- ja koostööoskust;
- avatus ühendustele, loovust ja entusiasm;
- vastavust kvalifikatsiooninõuetele

Omal poolt pakume

- arvest ja omanäolisi töökeskkonda;
- võimalust ühendada kooli õppetöökorraldust;
- ühiseid meeskonnajärgitust;
- osalist tööaega;
- 15 päeva puhkust aastas

CV, kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid ja avaldus saata 15. augustiks 2024

Tööle asumise aeg august 2024

DIREKTOR@KARUKOOLEDU.EE

TEL 5340 6474

Türi raamatukogu jagas luuleauhindu

Vanarahva tarkuse järgi „loetakse tibusid sügisel“. Türi raamatukogus toimus aga n-ö tibude loendamine sel aastal hoopiski kevade lõpus!

Terve kevad olid Türi raamatukoguhoidjad täis ootusärevust. Kuulutasime juba varakevadel välja luulekonkursi „Kevadine“, et tähistada sellega meie kevadpealinna 25. tegutsemisaastat. Saabunud luuletustest pidi valmima kevade lõpuks luuleraamat, mille saavad kingituseks kõik luulekonkursil osalejad. Lisaks pidi hindama luuletusi ka žürii ja panema kokku oma pingerea, mille peaauhinnaks pani MTÜ Türi valla Raamatukogusõprade Selts välja 100 eurot.

Vahepeal kahtlesime ja muretsesime, kas inimesed tulevad meie ideega kaasa, saadavad meile oma luuletusi jne. Tegelikult juhtus see, et saime hoopis väga palju luuletusi. Kokku laekus meile üle kaheksakümne luuletuse 45 autorilt. Rõõmustas, et luuletusi saatsid meile väga erinevas vanuses inimesed.

Žüriisse kuulusid inimesed, kes ise olid nii luule kirjutajad või esitajad või lihtsalt luulega väga lähedalt seotud. Neil oli peamurdmist, et leida see kõige-kõigem luuletus, sest iga luuletus kõlas omamoodi ilusalt ja puudutas hinge. Pika arupidamise peale valiti välja kolm auhinnalist kohta ja lisaks veel ka eripreemia vääriline luuletus. Täna väga meie žürii liikmeid (Merli Kaas, Joonas Veelmaa, Kadri Mandri ning Triinu Roosme), kes selle keerulise valiku tegema pidid - te tulite sellega suurepäraselt toime!

Kevadpealinn Türi hooaja lõpetamisel jagasimegi auhindu žürii poolt välja valitud luuletuste autoritele. Peapreemia (100 eurot) võitis meie vanim osaleja, 89-aastane Lya Luts. Teise koha pälvis Kertu Kändler Mulgimaalt ning kolmas koht läks jagamisele kahe autori Triinu Epliku ning Tarmo Selteri (pildil) vahel. Eripreemia viis koju Leini Uusmees.

Kindlasti ootame kõiki luuletuste saatjaid raamatukokku, kus neid ootab luuleraamat „Kevadiselt“.

Meil on väga hea meel õnnestunud konkursi üle. Samuti rõõmustame ja oleme tänulikud, et meil oli nii palju häid ja toredaid toetajaid: Luuleraamatu valimist toetasid Eesti kultuurkapitali Järvamaa ekspertgrupp ning Saara kirjastus ning auhindadega andsid hoogu Türi valla Raamatukogusõprade Selts, Türi vallavalitsus ning Türi kultuurikeskus. Ja loomulikult täname kõiki konkursil osalenuid!

ASTRID KARPENDER, Türi raamatukogu direktor

NB! Türi raamatukogu on juulikuus kaks nädalat suletud

Meie igapäevased lugejad on aeg-ajalt kurnud, et raamatutoad on liiga hämarad. Meil on hea meel teada anda, et juulikuus saabub sellele probleemile lahendus. Kahjuks käib selle lahenduse juurde ka väike ebamugav moment. Nimelt peame selleks ajaks, kui valgusteid lisatakse ja ümberkorraldusi tehakse, raamatukogu kaheks nädalaks sulgema. Kaks nädalat on piisavalt pikk aega, et elektrikud jõuavad ära teha elektritööd ning puhastusteenindajad jõuavad ka meie põrandad kenasti läikima lüüa. Remondi- ja hooldustööd kestavad 15.-28. juulini. Seega palume raamatukogukülastajatel varuda natukene kannatlikku meelt ja koju piisavas koguses lugemist.

Kuna on suvi ja puhkuste aeg, siis palume ka maaraamatukogude puhul jälgida raamatukogude lahtioleku aegu. Küll aga on kõik suvekuud avatud Väätsa raamatukogu ja raamatukoguhoidja Liina ootab teid väga raamatuid ning ajalehti-ajakirju lugema/laenutama ning lapsi suvelugemismängu osalema!

Jaanituli Karjakülas Pähklimäe hiiemäel

Põlvest põlve on suvist pööripäeva tähistatud lõkete põletamise, lillepärgade punumise ja annetustega loodusele. Kokku käidi külavainutel või hiiepaikades. Karjaküla Pähklimäe (ka Küünimägi ja Kirikumägi) hiiemägi asub kunagise Madise talu maadel Lintsi jõe kaldal endise Laupa mõisa aladel vahetult Kolu mõisa piiril. Uue eestlaste ärkamisaja tingimustes koondusid külade elanikud seltsidesse. Karjaküla rahvas rajas külavainu hiiepaiga ümbruses säilinud ligi 100 aastase küüni ümber.

Karjaküla rahvas kaasas inimesi ka Kolu külast ning üle 10 aasta korraldati koos jaanituld ning ühist külapäeva. Viimane jaanituli oli mäletajate teada 2013. aastal. Vanad tegijad väsisid.

Hiiepaiga läheduses asuva Matsiaru noorperemees Kristjan Lukas koondas koos abikaasa Liisega enda ümber initsiatiivikaid inimesi ja 23. juunil 2024. aastal täitis jällegi külavainu rahvaga. Nimekirja järgi üle 90 inimese koos lastega, kohalolijate hinnangul 150 ümber. Pidul algas taidlejate rahvatantsuga, tõmmati köit, mängiti erinevaid mänge, pererahvas hoolitses toitlustamise eest. Kella seitsmeks õhtul saabus võidutulega Türi valla asevallavanem Elar Niglas. Süütas jaanitule ja andis edasi head sõnad pidutsejatele. Rahvast oli hällialistest nendeni, kes ligi kolmkümmend aastat tagasi olid esimeste rahvakogunemiste organisaatorid ja osavõtjad. Pidul kestis päikesetõusuni, vahepeal käidi hiiemäel jalutamas, ohvrikividele annetamas, mõnigi paar otsis isekeski sõnajalaõit, loodame, et leidsid. Samuti loodame, et tänased noored tegijad jõuavad edaspidigi külarahvast koostööle ärgitada.

ÜLO ORMUS

Kogukonnaaia avasid Marian Nummert ja Sulo Särkinen. FOTO: ERAKOGU

Rohevest nr 6 - AED meie ümber

Rohevesti ehk kestliku elustiili festi-
vali teeme Türi kogukonnaseltsiga juba
kuuendat korda ja see on meie südameasi.
Kõos vesteldes liigume jätkusuutlike-
mate valikute poole, jätame endast maha
parema maailma. Kui kõik teeks keskkon-
nateadlikumaid valikuid, ei saa maailm
hukka minna.

Rohevest on ka Türi valla südameasi, meid toetati loengute korraldusel, nii et need said olla tasuta. Lõuna-Järvamaa koostöökogu toetas kaht loengut ja õhtust kontserti projektist „Elujõuline kogukond“. Türi kogukonnaseltsi päralt jäi kogu korraldus. Meil on nii palju toetajaid ja vabatahtlikke, kummar-dame maani teie ees.

Esimesel päeval avasime oma pikalt plaanitud kogukonnaaia, vallavanem Sulo ja Türi vald said enda nimele kusalpuud. Meie aias saab soetada endale nimelise taime, mida käia imetlemas. Valiku toidusallu on taime-dest teinud meie koolitaja Marian Nummert. Aed on pidevas loomingu. Tulge kaema.

Kaarel Aluoja iga-aastane loeng oli aiandus-gümnaasiumist. Seoses sellega on endiselt vaadata ka aiaraamatute näitus meie roosas toas.

Esimese päeva vestlus metsikutest aedadest koos Maret Allikaga viis meid korjele Konnakülas, söödavat leidus rohkest. Õhtune aiatur on tulnud, et jääda. Huvi oli nii suur, et rattatuur kujunes lausa paraadiks. Lubadus sai 42le osalejale antud, et korral-dame veel. Neli aeda ja neli lugu kahe tunniga. Inspiratsiooni jagus. Aitäh, Marge, Marian, Aina ja Ele, kes oma aiad avasid.

Rohevesti teine hommik tervitas türilasi korraliku viimasajuga. Keskpäevaks oli ilm klaar ja rohepidu läks päikesesäras edasi.

Vast avatud kogukonnaaia õuna-puu alla kogunes vestlusring huvilistest, et kuulata Türi kogukonnaseltsi liikme ja permakultuuri disaineri Marian Nummert mõtteid ja tähelepanekuid elurikkusest ja loodusega koostööst ning jagada ka enda kogemusi.

Päeva järgmine esineja oli Priit-Kalev Parts Rahvusliku Ehituse Seltsist, kes rääkis aiatööriistadest ja nende hooldamisest. Konna rahva suureks rõõmuks said loeng-töötoa raames teravaks tehtud meie kuuri all olev ja tihedat kasutust leidev aia raudvara. Väike paus Lauritsa, Kätlini, Tiina, Anu

jt abil korraldatud kogukonnakohvikus ja Rohevest jätkus Dagmar Narussoni töötoaga kogukonna koosloomest. Ta on kogukondade arendamise uurija ja sotsiaalse innovatsiooni teadur Tartu ülikoolis. Mõnuses hoitud ringis kulgenud vestlus vaheldus loovate ülesannete täitmise ja nende esitamisega. Kirjalikud tule-mused on lugemiseks Valges saalis.

Kahe pika päeva jooksul oli mõeldud ka rohepeo noormate külastajate peale, kes said toimetada Kullese kuuris, samuti seltsi liik-mete Marge Laagemanni ja Liis Dvorjanski juhendamisel kunstikojas.

Konna majas on ikka muusikast ja pilli-mängust lugu peetud, laulame ja mängime meelsasti ise ja kutsume ka külalisi esinema. Laupäeva õhtul astusid meie hoovilaval üles Leana Vapper ja Kulno Malva, kes esitasid oma ühisloomingut peagi ilmuvalt plaadilt „ööLood“. Mõlemad muusikud on saanud inspiratsiooni pärimuslikest lugudest ja jutustustest, kuid nende muusikalises väl-jenduses on alati olnud väga olulisel kohal ka autorilooming.

TRIINU EPLIK JA AILI AVI
Konna maja vabatahtlikud

Näitering lõpetas kooliaasta külalisetendustega

Suvevaheaja esimese päeva pärastlõunal kogunesid Laupa põhikooli näiteringi lapsed juhendaja Jaanika Kajaka koju, et endale esine-miskostüümid selga sättida, näod meikida ning seejärel Türi Kodu perele külla minna.

Mindi etendama Merle Velbo näidendit „Seitse vanatüdrukut“, millega astuti mõned nädalad varem üles ka oma kooli kevadpeol.

Üuemurust „lavalaudadel“ sai üles astuda 11 osatäitjat. Türi Kodu elanike vastuvõtt oli soe ja siiras, naerupahvakad saatsid kogu etendust. Nädal hiljem esineti sama näitemänguga Türi eakate seltsi Pihlapuu rahvale. Taas suutsid noored näitlejad kiiresti publiku poole-hoiu ja tunnustuse võita.

„See tükk on mul juba aastaid mõttes olnud. Alustasime selle õppimist juba eelmise koosseisu lastega, kuid lavaküpseks saime ta alles tänava kevadel: praegused näitlejad tunduvad neis rollides veenvamad,“ pajatas Kajakas.

Jaanika Kajakas on Laupa kooli näiteringi vedanud juba aastaid, esimene ülesastumine oli 2018. aasta kooli kevadpeol näidendiga „Naeris“. Sellest koosseisust on enamik õpilasi juba põhikooli lõpetanu-d.

Etenduste ja lühematega lavanumbritega on esinetud peamiselt oma kooli üritustel: jõulupeol, kevadpeol, kohtumistel kirjanikega. Samas on käidud ka külalisetendusi andmas ning üles astunud maa-kondlikul koolinoorte näitemängupäeval.

„Aastatega on meil kogemusi kõvasti juurde tulnud,“ hindas juhendaja. „Algusaegadel oli kordi, kui lapsed teksti vargsi paberili-pikutelt maha spikerdasid. Praegu ma enne kedagi esinema ei lase, kui tekst on korralikult peas ja esitus ilmekas.“ Kajaka hinnangul oli suur abi ka sellest, et koolitaja Aita Vaher käis lastele kõne-

treeningut tegemas.

Laupa kooli näiteringis tegutseb kokku 18 õpilast. Proove tehakse üks kord nädalas, aga siis kolm tundi järjest.

„Olen nende laste üle väga uhke,“ kiitis Jaanika Kajakas oma ringi liikmeid. „Näen, kui suur on olnud nende areng, kui palju esinemisjulgust ja kogemusi on näitlemine neile juurde andnud. Lisaks vastutus-ja kohusetunnet: nad tulevad ka poolhaigetena välja, peasi, et mitte mind ja teisi alt vedada.“

KAAREL ALUOJA,
Laupa põhikooli direktor

Türi vabadussõja mälestussammas saab 100

Lisaks kunagise koolimaja, tänase vallamaja sajandivanuseks saamisele saab 20. juulil täpselt 100 aastat täis sellest, kui Türi kesklinna kalmistul avati vabadussõjas langenud sõjaväelaste mälestussammas.

Nagu allpool võib mõned päevad pärast avamist ajalehes Postimees ilmunud kirjatükist lugeda, oli see esimeseks Järvamaal avatud vabadussõja mälestussambaks. Samba kavandi tegi skulptor Anton Starkof ja sobilik kivitahukas leiti Jõgevamaalt ning transporditi rongiga Türi. Sammas läks maksma üle 300 000 marga ja see saadi kokku suuresti annetuste toel: viimased 50 000 marka koguti lausa avamispäeva annetustest. Peale 1949. aasta märtsiküüditamist sammas lammutati ning taasavati 11. augustil 1990. Traditsiooniliselt toimuvad vabadussamba juures igal aastal mälestushetked, mis on pühendatud Tartu rahulepingu aastapäevale, Eesti Vabariigi aastapäevale, võidupühale ja märtsi- ning juuniküüditamise aastapäevadele.

TEET REIER

FOTOD: RENE VILJATI ERAKOGU JA MERLE RÜÜTEL

Vabadussõjas langenud sõjaväelaste mälestussamba avamine Türis

Meie suurpäev, sõna tõsisel mõttes, oli 20. juuli. Seda rahvakogu, seda hobuste ja jalgrataste hulka on Järvamaal, waevalt veel kusagil mujal nähtud. Sellel päeval avati pidulikult langenud sõdurite mälestussammas Türi surnuaial. Esimene meie maakonna kohta. Juba pühapäeva hommikul kell 10 oli kirik rahvast tungij täis. Piduliku jumalateenistuse pidas kohalik õpetaja, ülendaw oli see pidulik osa elektriga valgustatud maa-kirikus. Siis mindi surnuaiale korralikus pidurongis, pärjad kõige ees, selle järele waimulikud ühes auwõõrastega, ja mälestussamba komiteega, siis muusikakoor, tuletõrjud, laulukoorid, seltsid lippudega ja määratu hulk rahvast. Rongikäigu ajal lasus rahwahulga peal kogu aeg paks tolmupilw. Surnuaial peeti samba avamise ja pühitsemise toimetust, kusjuures mõlemad osad waimulik ja ilmalik osa wäga meeldiwalt teineteisega põimitud olid. Siseminister hra Rõuk awas samba, kohalik õp. hra Kuusik pidas pühitsemise kõne ja õnnistas samba. Tehniliselt hästi wälja õppinud laulukoor kandis, ülendawaid laulusid ette hra Saks'i juhatusel. Kord oli eeskujulik. Postimees, 24. juuli 1924

OISUKANDI HOOVIPÄEV

17. august 2024

OISU AGANIKUHOOV

OISU
AGANIKU-
HOOV 2024

17. AUGUST

Türi valla eakate TEINE kokkutulek toimub 8. augustil 2024. aastal Kärus algusega kell 11

Kavas:

- isetegevuskollektiivide esinemised
- sportmängud
- tutvumine Käru vaatamisväärsustega

- võimalus külastada Käru muuseumi, Käru kirikut jne
 - avatud on kohvik
 - kell 15 esineb Ervin Lillepea ja ansambel Kruusi.
- Üritus on tasuta, toitolustamine 4 eurot.

Osalusest teatada 1. augustiks
tel 5662 4965 Maimo
või tel 5685 8375 Anne
Raha toitolustamise eest
kanda Coop panga arvele
EE934204278625945006
Maimo Nöps

Kogumisringid Türi vallas

Kogumisringidel jäätmete üleandmine on vabatahtlik teenus. Selleks, et teenust saada tuleb esitada teenuse tellimus järgnevalt:

- Tellimust saab esitada telefoni teel 60 60 439 või e-kirjaga info@ragnsells.ee.
- Tellimuse esitamisel teada anda tellimuse aadress, jäätmete ligikaudne maht kuupmeetrites ja loetelu mida ning mitu eset üle anda soovitakse (haljastusjäätmete puhul, mitu kotti soovitakse üle anda).
- Kortermajade puhul, kus on toimiv ühistu, tuleb kogumisringide tellimus esitada ühistu poolt.

Suurjäätmete veoring:

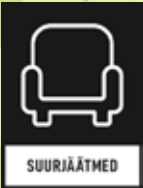
- kogumisringe teostatakse kord kvartalis;
 - suurjäätmete üleandmine on tasuline, 7,81 €/m³;
 - suurjäätmed peavad olema paigutatud jäätmevedajale ligipääsetavale kohale (nt segaolmejäätmete konteineri kõrvale).
- Asukoha võiks vajadusel vedajaga eelnevalt kokku leppida.

Üle saab anda: vana mööbel, suured pörandavaibad, kardinaapuud, madratsid jms.

Aia- ja haljastujäätmete veoring:

- kogumisringid toimuvad ajavahemikus 1. aprill kuni 30. november kord kuus;
- jäätmed tuleb pakendada kuni 150L (max 20 kg rasked) läbipaistvasse kotti, et kotis olevad jäätmed oleksid hõlpsasti tuvastatavad või anda vedajale üle kuni 660L konteineriga;
- kui aia- ja haljastujäätmete kott või konteiner sisaldab võõrseid, on jäätmevedajal õigus jätta jäätmed vedamata;
- mahuti peab olema liigutatav ja tühjendatav, jäätmekott hõlpsasti teiseldatav. Kui jäätmekott või -konteiner hakkab tõstmisel purunema, jääb see vedamata;
- aia- ja haljastujäätmete üleandmine on tasuline, 0,70 €/150 L kott, 240L konteineri tühjendamine 1,12 €, 660L konteineril 3,09 eur €.

Üle saab anda: haljastujäätmed (lehed, muru, heki pügamisel tekkinud oksad, taimed, ounad jmt). Ounte üleandmisel on mõistlik segada need pehmete haljastujäätmetega (50:50), et kott/konteiner liiga raskeks ei muutuks .

Komisjon käis farmis ja kaerajoogitehases

Juunis pidas Türi vallavolikogu seltsitegevus- ja maaelukomisjon oma istungi Poaka küla Pärtsaare talus asuvas alpakakasvatuses ehk siis Wile Farmis. Maikuus oli tehtud aga tutvumisring kaera-joogitehase YOOK Türi tootmises.

TEET REIER

Komisjoniliikmeid oli oma kodutalus vastu võtnas Imre Heinsaar. Ta andis põhjaliku ülevaate sellest, kuidas ja mismoodi alpakakasvatus kümne aasta eest alguse sai ja mismoodi jõuti Türi valda Pärtsaare tallu.

Wile Farmi eesmärgiks on kvaliteetsete tõu- ja villaloomade kasvatus ja aretamine, alpakavillase lõnga ja kudumite valmistamine ning müük. Tänapäeval on olemas aastatepikkune kogemus selle lõnga kudumisel -valmivad mõnused, pehmed ja looduslikud alpakavillased tooted. Farmi alpakavillased kudumid kannavad Wile kaubamärki, mis on kantud Euroopa Liidu kaubamärkide registrisse.

Lõuna-Järvamaa koostöökoogu esimehena andis Heinsaar ülevaate sellest, et Lõuna-Järvamaa koostöökoogu tänavused taotlusvoorud on lõppenud ja nii mitmedki Türi valla esitatud projektid said sealt ka rahatuge.

Komisjoni istungi päevakorras olid sedakorda Türi valla 2024. aasta esimene lisaeelarve, majandusaasta aruanne, arengukava ja eelarvestrateegia, huvihariduse toetamine ja sihtasutuse Järvamaa tänased tegemised ja tulevikuplaanid. Nendes punktides andis ülevaate Türi vallavanem Sulo Särkinen. Lisaks arutati ka mõne päevakajalise küsimuse üle.

Maikuus olid komisjoni liikmed käinud tutvumas Türil kaerapiima

tootmisega alustanud YOOK Production AS tehasega, kus ettevõtte tegemistest, toodangust ning tehase saamisloost andis ülevaate tegevjuht Katre Kõvask.

Türi vald sai toetust kriisivalmiduse suurendamiseks

Türi vald sai kohaliku omavalitsuse üksuse riigikaitselise kriisivalmiduse suurendamise taotlusvoorust 32 093 eurot toetust. Toetus on eraldatud projektile „Türi valla riigikaitselise kriisivalmiduse suurendamine”.

Projekti raames viiakse ellu mitmeid olulisi tegevusi, sealhulgas Oisu ja Kabala rahvamajade kerkuskeskuste* toimepidevuse parandamine läbi generaatori ühenduse valmiduse loomise. Samuti soetatakse mobiilsed generaatorid ja teised evakuaatsiooni läbi viimiseks vajalikud vahendid. Evakuatsioonikoht on ehitis, kuhu saab evakueeritavaid majutada ning kus tagatakse neile esmavajalikud tingimused.

„Tegemist on olulise edasiminekinga Türi valla kriisivalmiduse tõstmisel. Saame juurde kaks hoonet, millele on loodud elektri-

generaatori ühenduse valmidus – jõuame olukorda, kus igas valla suuremas keskses on üks selline avalik hoone. Täiendavad soetused, sealhulgas mobiilsed generaatorid, tõstavad meie valmisolekut kriisilukorras inimestele abi pakkuda,” kommenteeris saadud toetust abivallavanem Elar Niglas.

Türi vallavalitsus tänab kõiki projektiga seotud osapooli. Üheskoos suudame parandada valla valmisolekut ja tagada elanike turvalisus kriisilukordades.

Vaata lisainfot taotlusvooru kohta: KOV Riigikaitselise kriisivalmiduse suurendamise taotlusvoor

* Kerkuskeskus on avalik toimepidev hoone või ruum, kus elanikud saavad kriisi ajal infot, nõu ja abi.

TÜRI VALLAVALITSUS

Kahala raamatukogu pidas juubelit

6. juulil oli väikesel Kahala kogukonnal pidupäev. Kahala raamatukogu tähistas oma 75. tegutsemisaastat.

Kahala raamatukogu eelkäijaks võib pidada Ollepa raamatukogu, kus alustati laenutustegevusega 1949. aastast.

1966. a lisandus Ollepa raamatukogu teeninduspiirkonda Kahala küla ning 1978. a avati Kahalas laenutuspunkt. Külaelanikke oli selleks ajaks Kahalas 495.

Aastate vältel vähenes Ollepa külas elanike arv ja see andis põhjuse kolida põhikogu Kahalasse ja Ollepassse jäi ainult laenutuspunkt. 2015. aastal suleti seal asuv raamatukogu ning Ollepa raamatukogu nimetati ümber Kahala raamatukoguks.

Hoolimata keerulistest aegadest ja vähenevast elanikkonnast maal, on Kahala raamatukogu täna väga elujõuline ja armastatud kooskäämistele koht. Raamatukogus kohtuvad eakad, et ühiselt aega veeta, lugeda ja käsitööd teha. Lastehommikutel tegutsetakse koos lastega: meisterdatakse, loetakse raamatuid ning kokatakse.

Kuna ükski raamatukogu ei saa toimida ilma kasutajateta, siis sooviski raamatukoguhoidja Anneli tänada oma lugejaid, kutsudes nad sünnipäevale, et koos tähistada raamatukogu juubelit. Lisaks sõpradele/kogukonnaliikmetele ja oma kolleegidele tulid tegusat raamatukoguhoidjat õnnitlema ja tervitama raamatukogu juubeli

puhul ka Türi valla volikogu esinaine Marge Hirtentreu ning raamatukoguhoidjad naabervallast. Naaberkülalt Kabalast tõid õnnitlusi rahvatantsurühm Segadik ning lauluviisil lasi kõlada Tarmo Selter.

Kahala raamatukogu 75. tegutsemisaasta tähistamise võibki kokku võtta sõnadega: „Ühe elujõulise raamatukogu loob raamatukoguhoidja koos kogukonnaga!” Palju õnne, Kahala raamatukogu! Jätka sama südikalt!

ASTRID KARPENDER, Türi raamatukogu direktor

Hajaasustuse programmist toetuse saajad on selgunud

Hajaasustuse programmi eesmärgiks on tagada hajaasustusega piirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele Türi valla neis piirkondades.

Türi vallavalitsusele esitati 2024. aasta hajaasustuse programmi raames 28 taotlust - 14 kanalisatsioonisüsteemide, 12 veesüsteemide ning 2 juurdepääsute valdkonnas kavandatud tegevuste elluviimiseks. Toetust taotleti kokku 125 771,46 eurot.

Türi vald eraldas 2024. aastal hajaasustuse programmi raames

esitatavate taotluste rahuldamiseks 31 000 eurot ning regionaalminister otsustas oma 17.06.2023 käskkirjaga nr 184 eraldada Türi vallale riigi poolt hajaasustuse programmi toetusteks 29 161 eurot. 25. juunil 2024 kinnitas vastavalt hindamiskomisjoni ettepanekutele Türi vallavalitsus nõuetele vastavad taotlused ning toetuse saajad ja toetuste summad.

Toetust jagus 13 projektile (seitsmele veesüsteemi valdkonna projektile ja kuuele kanalisatsioonisüsteemi valdkonna projektile).

TÜRI VALLAVALITSUS

Lühikesed plaanid on toonud pikaajalise rahapuuduse

Olen taastanud oma volikogu liikmelisuse ja osalesin üle pika aja volikogu juunikuu istungil. Mind haaras mingi *deja vu* tunne: kõik oleks juba nagu olnud, kuigi aega on päris palju mööda läinud. Päevakord oli pikk, aga teemad, mis algasid ja lõppesid kroonilise rahapuudusega, olid samad. Muutunud oli ehk see, et vähemalt tunnistati keerulist rahalist seisu ja ei nimetatud sellest rääkimist laimuks, aga veel ei olnud aru saada, et astutakse reaalseid samme miljonilise augu tasandamiseks.

Volikogu oli juba varem lisaelarve ühel korral vallavalitsusele tagasi saatnud, sest see oli koostatud ebaselgelt ja vigadega. Vigade parandus oli justkui tehtud, aga ikka olid volinike laual dokumendid, kus omavahel ei läinud kokku tekst ega numbrid. Ka eelarve liigenduse dokumendis olid sees päris lihtsad vead ja puudu need read, mis kohustuslikud riigi seadustest lähtuvalt. Bürokratia asemel keskenduksin siiski enam eelmise aasta aruandele ja tuleviku planeerimisele, millest üks peaks näitama tegelikku arusaama olukorrast ja teine aitama vältida vanu vigu.

Majandusaasta-aruannet, mis ühtlasi sisaldab tegevusaruannet, oli kurb lugeda. Plaanitud tegevuste osas kajasid läbi fraasid nagu „ei toimunud“, „ei teostatud“, „ei ole korraldatud“. Tundub, et arengukava ja selle plaanid on lihtsalt

unistuste kogum ja suunatud vallakodanike rahustamiseks või siis aktiivse tegevuse imiteerimiseks. Eesti vanasõnagi ütleb, et suu tuleb seada sekki mööda. Praegu tundub, et plaanid kirjutatakse lihtsalt ritta, et erinevaid huvigruppe rahustada, teenida avalikkuse toetust. Aga PÄRIS plaane justkui ei ole, sest tõmmeldes loodetakse üksnes saada raha erinevatest projektidest, sest endal seda lihtsalt ei ole või on ette ära elatud. Milleks meile kava, mida täita ei suudeta? On tegevusi, mis tõesti nõuavad suuremat rahastust ja rahadega ümberkäimine on Türi vallas kehvasti, kuid seal oli paljutki, mille osas on vaja peamiselt pealehakkamist ja tegutsemist. Näiteks haridustöötajate motivatsioonipaketi koostamine, ringijuhitide töötasustamise diferentseerimise alustes kokku leppimine, organisatsioonide ümberorganiseerimised sisukama teenuse pakkumiseks jne. Kui me oleme milleski kokku leppinud, selle kirja pannud ja allkirjastanud, siis volikogu liikmena ja vallakodanike esindajana ootan, et kokkulepitud tegevusi täidetakse.

Ambitsiooni ja kõrgele sihtimist peab olema, kuid ambitsioonika enesenäitamise juures ei tohi ära unustada lihtsaid talupojatarkusi. Me peame läbi mõtlema, mis on reaalne. Ja mis on meie inimestele pikas plaanis päriselt ka kasulikud. Täna peame lisaks tegemata

asjadele lugema aruandest, et maksevõime on langenud ning 2023. aasta lõpus ei saanud mõned arved õigeaegselt tasutud ehk raha ei olnud.

Türi põhikool oli lagunemas ja vana hoonega ei oleks saanud jätkata. Igati nõus. Riigirahade toel ehitati uus põhikooli hoone ning algse plaani kohaselt pidi gümnaasium kolima oma ajaloolisse pessa nn Valgesse Majja, kus täna on vallamaja. Sellega oleksime saanud sulgeda kuluka Tolli tänaval asuva suure hoone, mille ülevälpidamine läheb üha kallimaks. Mõeldud, aga mitte tehtud! Selle asemel suunati ligi 600 000 eurot valge maja ümberehitamiseks, et see muutuks vallamajaks. Praegu ei ole vallamajal olemas ametlikku kasutusluba ja üha tuleb remontida ka veneaegset koolimaja Tolli tänaval. Mõelgem, kui ilusa ajaloolise õpikeskonna oleks saanud selle raha eest gümnaasium? Oleks tekkinud korralik haridus- ja kultuurilinnak.

Vahetult enne seda meelitati Türile sotsiaalkindlustusamet, mis oli lühikeses vaates kindlasti vägev. Paraku kulutati selleks valla eelarvest jällegi ligi 200 000 eurot ja tänaseks on amet sealte lahkumas. Türi vallas on juures korralikud büroopinna, kuhu oleks suurepäraselt sobinud vallamaja, aga praegu pole sellega miskit teha. Türi loodud sotsiaalkindlustusameti töökohad kolivad ümber Paide riigimajja. Meile jäävad tüh-

jad pihud ja kulutatud raha! Ega see polegi nii väga tagantjärele tarkus, kui öelda, et oleks pidanud jääma esialgse plaani juurde ja taastama ajaloolise gümnaasiumihoone koolina ja vallamaja viima endise kolledži majja. Küll siis oleks olnud ilus vaadata, kuidas ajaloolise gümnaasiumi ette taastatakse ajalooline purskkaev!

Majandusaasta aruandes on eraldi toonitatud, et tehakse ainult hädavajalikke investeeringuid. Rahaliselt keerulises olukorras väga mõistlik lähenemine. Kõige hädavajalikumaks ja vist ainsaks valla oma raha eest tehtavaks osutus hoopis 100 000eurone purskkaev. Sellest on saanud omalaadne sümbol lühiajalistele ja lähimõtlematutele plaanidele, kus muu elu arvelt tehakse lihtsalt ilu. Ja kui see raha oli kõik ülearu, siis olekski pidanud kärpima ja oleks miljoniaugust olnud 10% kohe kaetud!

Teen ettepaneku, et lõpetaks ära kitsa ringi plaanimise niisama ilu ja valimiste häälte pärast, mis Türil kombeks olnud. Asuks kõik koos otsima tõsiselt, kuidas sellest hukatuslikust rahalisest olukorrast päriselt välja tulla. Selleks oleks vaja hakata seadma arenguplaane, mis toetuvad laiale arvamusele ja arvestaks nii piirkondlike arenguhüvisid kui ühendaks asjatundlikku inimpotentsiaali, mis kahtlemata on Türi vallas ka olemas. Täna see nii ei ole!

KATI NÕLVAK
Türi vallavolikogu liige

TÜRI JÄÄTMEJAAMAST

Türi jäätmejaama lahtioleku ajad:

- 1. november – 31. märts: N – R 13 – 18 ja L, P 11 – 14
- 1. aprill – 31. oktoober: K – R 13 – 19 ja L, P 11 – 15

RIIKLIKEL PÜHADEL SULETUDI!

Türi jäätmejaamas saab endiselt tasuta ära anda:

- segapakendid (plast-, metall- ja tetrapakendid);
- klaaspakendid;
- paber- ja kartongpakendid;
- plastpakendid (nt kile ja penoplast va ehituses kasutatav plast ja penoplast);
- plastid (nt ämbrid, kelgud, lillepotid jne);
- metallid;
- aknaklaas (ainult läbipaistev lehtklaas);
- suurjäätmed (nt diivan, laud, vaip, madrats, kardinapuu, peegel, lapsevanker, jalgratas);
- vanarehvid (sõiduauto rehvid);
- oksad;
- ohtlikud jäätmed (nt ravimid, õli, värvid, lakid, liimid, kemikaalid, õli- ja kütusefiltrid, happed, ohtlike aineid sisaldav pakend jne);
- elektroonikajäätmed (nt telerid, külmikud, pesumasinad, arvutid jne).

Pakendid (sega-, klaas-, paber- ja kartongpakend) ja suurjäätmed on kõigil võimalik mugavalt ära anda ka oma kodust. Selleks võtke ühendust Ragn-Sellsiga 606 0439 või info@ragnsells.ee.

Jäätmejaamas ei võeta vastu:

- ehitusjätmeid (nt vanad ukсед, aknad, kraanikausid, wc-potid jms);
- segaolmejäätmeid;
- köögi- ja sööklajajätmeid.

Köögijäätmete ära andmine oma kodust on kõigile elanikele tasuta. Veoga liitumiseks võtke ühendust Ragn-Sellsiga 606 0439 või info@ragnsells.ee.

Tasu eest võetakse vastu:

- tekstiilijäätmed 150 l kott 5 €/tk, sh käibemaks
- aiapäätmed (va oksad) 100 eurot 1 tonn. Kaaluarvestus euro täpsusega ümardatuna lähima kümne kilogrammini järgmiselt: kuni 4,99 kg – 0€; 5-14,99 kg – 1€; 15-24,99 kg – 2€; 25-34,99 kg – 3€ jne. Ära antavad jäätmed peavad olema pakitud nii, et jäätmejaama tooja suudab need ise kaalule tõsta ning konteinerisse kallata.

Aiapäätmed saab mugavalt ära anda ka oma kodust. Vedu toimub kord kuus aprillist kuni novembrini. Veoga liitumiseks ja tingimuste täpsustamiseks võtke ühendust Ragn-Sellsiga 606 0439 või info@ragnsells.ee.

Tasuta õigusabi Eesti elanikele

HUGO.legal on koostöös justiitsministeeriumiga pakkunud tasuta õigusabi juba 7 aastat. Selle aja jooksul on teenust kasutanud umbes 60 000 inimest. Tänu riiklikule finantseerimisele on abivajajatele esimesed 2 tundi õigusabi tasuta. Õigusabi saab 16 suuremas maakonnakeskuses kohapeal, e-posti teel või videosilla vahendusel. HUGO esindused asuvad järgmistes linnades: Tallinn, Tartu, Pärnu, Rapla, Viljandi, Valga, Võru, Põlva, Jõgeva, Paide, Narva, Jõhvi, Rakvere, Haapsalu, Kuressaare ja Kärdla.

Kes saavad tasuta õigusabi? - Tasuta õigusabi saavad kõik Eestis elavad inimesed, kelle keskmine brutosissetulek on kuni 1200 eurot kuus. Erandiks on lapse õigusi puudutavad perekonnaasjad, mille puhul on sissetuleku piirmäär kuni 2000 eurot.

Millises mahus saab tasuta õigusabi? - Tasuta on esimesed kaks nõustamise tundi. Kui sellest jääb väheks, saab juurde veel 3 tundi soodushinnaga 45.75 €/h. Lapse õigusi puudutavates perekonnaasjades osutatakse soodushinnaga õigusabi kuni 10 tundi. Tasuta õigusabi saamiseks tuleb sõlmida kliendileping ja tasuda ühekordne omaosalustasu 5 eurot, mis tagab võimaluse saada soodustingimustel õigusabi kuni kalendriaasta lõpuni. Alaealised on omaosalustasust vabastatud.

Kuidas saab tasuta õigusabi? - Tasuta ja soodustingimustel õigusabi saamiseks tuleb aeg juristi vastuvõtule registreerida aadressil www.hugo.legal või helistades telefonile 688 0400. Valida saab kolme nõustamisvõimaluse vahel – kontoris juristiga kohtudes, videosilla vahendusel või e-posti teel. Lisainfo saamiseks helistage HUGO telefonile 688 0400.

Lisainformatsiooni leiab aadressilt <https://hugo.legal/tasuta-oi-gusabi/>

Türi vallavolikogus 27. juunil

Türi vallavolikogu II koosseis kogunes istungiks 27. juunil 2024 Türi vallavalitsuse haldushoones. Volikogu istungi päevakorras oli viisteist punkti.

- Informatsioon Eesti linnade ja valdade liidu (ELVL) tegevusest. ELVL esindaja Veikko Luhalaid tegi ülevaate maksudest, maamaksu seisust ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muudatuste seisust.
- Türi vallavolikogu alaliste komisjonide esimehed tegid ülevaate komisjonide tööst.
- Türi valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2025-2029 (I lugemine). Türi vallavolikogu otsustas eelnõu esimese lugemise lõpetada ja avalikustada muudatusettepanekute tegemiseks.
- Revisjonikomisjoni tegevuse aastaaruanne ning revisjonikomisjoni aruanne Türi valla konsolideeritud 2023. majandusaasta aruande kinnitamiseks. Türi valla konsolideeritud 2023. majandusaasta aruande kinnitamine. Türi vallavolikogu kinnitas Türi valla 2023. aasta majandusaasta aruande.
- Türi valla 2024. aasta lisaelarve I lugemise jätkamine. Türi vallavolikogu menetles lisaelarve muudatusettepanekuid ja otsustas eelnõu I lugemise lõpetada.
- Türi vallavolikogu 27. septembri 2018 määruse nr 41 „Huvihariduse ja huvitegevuses osalemise toetamise kord“ muutmine. Türi vallavolikogu otsustas muuta huvihariduse ja huvihariduses osalemise toetamise korda.
- Türi vallavolikogu 25. mai 2023 otsuse nr 53 „Õigusaktidega kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsuse üksuse või organi pädevusse antud ülesannete delegerimine“ täiendamine. Türi vallavolikogu otsustas volitada täitevorganit koostama ja kinnitama huvihariduse ja huvitegevuse kava.
- Türi valla 2024. aasta lisaelarve II lugemine ja vastuvõtmine. Türi

vallavolikogu otsustas lõpetada eelnõu II lugemine ja Türi valla 2024. aasta lisaelarve vastu võtta.

- Türi vallavolikogu 31. augusti 2023 otsuse nr 66 „Türi vallale kuuluva korteriomandi võõrandamine“ muutmine. Türi vallavolikogu otsustas muuta Türi linnas asuva Paide tn 22-7 korteriomandi enampakkumise alghinda (10 000 eurot).
- Türi vallavolikogu 30. novembri 2023 otsuse nr 92 „Türi vallale kuuluva kinnisasja võõrandamise algatamine“ muutmine. Türi vallavolikogu otsustas muuta Pala külas asuva Kolmnurga kinnisasja enampakkumise alghinda (1500 eurot).
- Korteriomandi sotsiaalhoolekande seaduse alusel eluruumi tagamise teenuse osutamiseks kasutatavate eluruumide hulgast väljaarvamine ning korteriomandi võõrandamine. Türi vallavolikogu otsustas Käru alevikus Viljandi mnt 4-3 korteriomandi sotsiaalhoolekande seaduse alusel eluruumi tagamise teenuse osutamiseks kasutatavate eluruumide hulgast väljaarvamine ning korteriomandi võõrandamise.
- Türi valla vara valduse üleandmine. Türi vallavolikogu otsustas Türi vallale kuuluva vara, Hariduse tn 3 kinnisasjast osa, valitsemise üleandmise Türi põhikoolile kaasava aia rajamiseks.
- Türi vallavalitsuse IV koosseisu liikmete arvu ja struktuuri muutmine ning Türi vallavalitsuse koosseisu uuesti kinnitamine. Türi vallavolikogu otsustas kinnitada Türi vallavalitsuse koosseisu neljaliikmelisena järgmiseks koosseisus – vallavanem Sulo Särkinen, vallavalitsuse liige, abivallavanem Elar Niglas, vallavalitsuse liikmed Triin Pärna ja Aime Roosioja.
- Türi valla 2025. aasta eelarve liigenduse kinnitamine. Türi vallavolikogu otsustas kinnitada Türi valla 2025. aasta eelarve liigenduse.
- Informatsioon – vallavanema informatsioon; Türi valla 2024. aasta eelarve täitmisest.

ENAMPAKKUMINE

Türi vallas toimub kasvava metsa raieõiguse enampakkumine. Türi halduse esindus korraldab enampakkumise järgmistele metsaüksustele raieõiguse võõrandamiseks:

Asukoht: BIOPUHASTI, Väljaotsa küla, Türi vald, Järvamaa

Kinnistu nr: 262850

Raiutavad eraldised:

Eraldis 1: AR, 0,62 ha, 29 tm

Eraldis 2: LR, 0,78 ha, 143 tm (22 seemnepuud)

Eraldis 3: LR, 0,53 ha, 113 tm (19 seemnepuud)

Eraldis 5: LR, 0,80 ha, 155 tm (21 seemnepuud)

Kokku: 2,73 ha, orienteeruv raiemaht 440 tm

Alghind: 25 500 eurot

Pakkumiste esitamise tähtaeg: 22.07.2024 kell 10

Pakkujad peavad tagatisrahana tasuma 7650 eurot hiljemalt päev enne pakkumise esitamise tähtaega.

Raieõigust saab kasutada kuni 13.05.2025.

Kontakt: Elari Hiis, tel 5340 2901, e-post elari.hiis@tyri.ee

Järva Rehvikeskus

Maakonna suurim suverehvide valik.

Kaupluses suverehvid 13-20 tolli.

Osta rehvid meilt, saad paigalduse eelisjärjekorras!

Viljandi 13, Türi. Tel 5309 0746.
e-pood www.jarvarehvid.ee

Kevade kooli 35. sünnipäeva sündmused

Eriline spordipäev „Olümpialootus südameis“

Türi Kevade kool alustas oma 35. sünnipäeva tähistamist erinevate sündmustega. Esimene suurem üritus oli 4. juunil Türi linna staadionil toimunud eriline spordipäev „Olümpialootus südameis“. Kool kutsus oma sõbrad ühisele spordipäevale, kus osalesid Türi Kevade kool, Türi päevakeskus, Türi põhikool, Nurme kool, Imavere kool ja Koigi kool. Võistlejaid oli üle 75 kõigist Järvamaa omavalitsustest, lisaks õpetajad ja juhendajad. Üritust tuli tervitama Erasmus+ projekti „Tervislik eluviis koolides“ patroon Jüri Ratas. Spordipäeva tervituskõnedega astusid üles ka SA Järvamaa nõukogu esimees Toomas Tammik ja Türi valla haridusspetsialist Kati Nõlvak. Koos Eriolümpia Eesti Ühenduse spordidirektori Siret Krukiga said kõik külalised osaleda täpsusvisetes, mis pakkus palju põnevust. Spordipäeval võisteldi 30, 60 ja 400 meetri jooksus, kaugushüppes, palliviskes, täpsusvisetes ja kuulitõukes täiskasvanutele. Lisaks sai lõbutseda batuudil ja teha suuri seebimulle spetsiaalse varustusega. Kõik sportlased said osavõtumedali ja iga asutuse parimat sportlast autasustati karikaga. Päeva lõpus ootas kõiki osalejaid kosutuseks banaan, tervislik smuuti ja Corny müslibatoon. Ürituse eesmärk oli anda kõigile võimalus võistlemiseks ning populariseerida sportlikke eluviise. Sellel spordipäeval olid kõik osalejad võitjad. Üritust toetasid Eesti kultuurkapitali Järvamaa ekspertgrupp ja eriolümpia Eesti ühendus. Korraldusliku abikäe ulatasid Türi põhikooli, Türi päevakeskuse, Türi linna staadioni töötajad ning Türi ühisgümnaasiumi noored. Suur tänu kõigile osalejatele, õpetajatele, saatjatele ning abilistele! Eriline tänu spordipäeva peaorganisaatorile Mati Sadamale toreda algatuse eest. Oli väga meeldiv ja sportlik päev.

Avasime kohviku linna ja kooli sünnipäeva tähistamiseks

2. juulil tähistas meie kodulinn Türi 98. sünnipäeva. Palju õnne! Selle tähtpäeva ning Kevade kooli 35. aastapäeva tähistamiseks avasime kohviku ja ootasime külalisi. Külastajate sõnul pakkus kooli kapelli esinemine tõelist kuulamisnaudingut. Väga populaarsed olid ringkäigud koolimajas ning kohvikus kiideti nii lõhe- ja herneprüesuppe kui ka maitsvaid küpsetisi ja võileivatorti. Imetleti meie aeda, koolimaja ja inimesi. Kohvikust ostude tegemise või heategevuslikus õpilastööde müügis osalemisega toetati uute õppevahendite soetamist meie õpilastele. Täname Lea Urbi ja Türi valla sotsiaal- ja tervishoiu komisjoni toetuse eest, mis samuti lisandus fondi. Suur tänu kõigile, kes läbi astusid ja mõnusalts aega veetsid – meil oli tõesti imeline päev!

Kevade kool ootab külla

27. septembril ootame Kevade kooli endisi õpetajaid, õpilasi, toetajaid, koostööpartnereid ja huvilisi. Koos endiste koolijuhtidega räägime „Kevade kooli lugu“. Täpsem info järgmistes lehtedes.

KULTUUR

L 13.07 Väätsa kutsub Sind külla ilusal suveõhtul Väätsa järve kaldal - Maribel Vääna live akustiline kontsert koos pikniku ja kohvikutega! Sillerdav järv, loojuv päike, naervad ja rõõmsad inimesed. Sõbrad ja tuttavad. Võta kaasa oma piknikutekk, pikniku korv ja kuulame Maribel Vääna akustilist kontserti! Kohvikute ja pikniku ala avatud alates kella 18. Kontserdi algus kell 21.

L 27.07 Kabala 58. laulu-ja tantsupidu Kabala laululaval. **Kell 17.30** rongkäik laululavale **Kell 18** kontsert „Meie oma lugu“ **Kell 21** simman ansambliga Ahoi, diskot teeb DJ Silver-Taavi Kaljula **Kell 16.00/21.15** ekskursioonid Kabala mõisas. Pääse 2 €.

Lastele lasteala batuutide ja ponidega. Kõhutäidet pakuvad Avitella ja Kabala kohvik. Pääse peole 3 €/5 €, kuni 12-aastased lapsed tasuta. Toetajapilet 20 €.

Lisainfo: andra.kultuur@tyri.ee, tel 5300 3987

E 5.08 kell 17 Türi valla arengukava 2025-2029 eelnõu rahvakoosolek Oisu rahvamajas.

R 16.08 kell 21.30 Kinopiknik Oisu rahvamaja juures **L 17.08** Oisukandi Hoovipäev ja AGANIKUFESTIVAL 2024. Sel aastal on taas võimalik nautida head muusikat ja mõnusat Aganiku meeleolu Oisukandi hoovipäeval 17.08.2024 Oisu mõisa pargis. Korraldaja Oisu Kultuuri ja Arengu Selts. Reserveerige endale see kuupäev ja tulge kaema Oisukandi kauneid ja omanäolisi hoove. **E 19.08 kell 20** Taasiseseisvumispäevale pühendatud Järvekontsert armastatud näitleja ja muusiku Jaan Tätttega Türi tehisejärve ääres. Tasuta. Vihma korral toimub kontsert Türi kultuurikeskuses.

T 20.08 XIX KÄRU JÄRVEPÄEV Türi vallas Kärü paisjärve kaldal. **Kell 14** Kärü järve jooks- Järvamaa järvede jooksude 8. etapp **Kell 15** sportlikud tegevused järve peal ja järve ääres: kanuuvõistlus, teatejooks ümber järve suurtele ja väikestele, tuletõrjesport Kärü vabatahtlike eestvedamisel, tegevused Imavere piimandusmuuseumilt. Kärü mõisa pargis ponisõit, zorb pallid ja batuut, põnevad ja lõbusad tegevused Kärü noortetoalt. Söök ja jook Avitella puhvetist, kohal jäätisekiosk, minipannkoogi kohvik ja kokteilibaar. **Kell 20-23** Päikeseloojangu kontsert Kärü järve kaldal. Esinevad: Karmoškakamraadid, ansambel Drift. Kontserdi lõpetab ilutulestik! Sissepääs tasuta, kuid soovijatel on kohapeal võimalus osta toetajapilet hinnaga 10 € ja osaleda rohkete auhindadega loosimängus. **K 21.08 kell 15-17** Vanatehnikaparaadi „Balti kett 35“ näitus Türi! Vanatehnikaparaad „Balti kett 35“- Eesti, Läti ja Leedu vanatehnikahuvilised korraldavad ühise mälestussõidu mööda 23.08.1989 toimunud Balti keti trassi (Tallinn-Riia-Vilnius). Meenutatakse Baltimaade iseseisvuse taastamise üht märgilistemat ja kolme rahvast ühendavat sündmust. Sel päeval tutvustavad Eesti, Läti ja Leedu vanatehnikahuvilised ajaloolisi sõidukeid (autod, mootorrattad, veoautod, bussid), mis oli kasutusel: a) Molotov-Ribbentropi pakti sõlmimise ajal 23.08.1939, b) Balti keti toimumisel 23.08.1989. **L 24.08 kell 19.30** Komöödiateatri etendus „Kolm musketäri“ Türi laululaval (vihma korral kultuurikeskuses). Tuntud näitlejad esitavad meile lustakaid lugusid tööst ja selle puudumisest, teenimisest ja teenitu laiaks lõõmisest ning sellestki, kuidas lollidelt raha ära võtta - elulistest seikadest, millega igapäevaselt kokku puutume. Töö ja palga nimel sekeldamine ajab ühtviisi naerma nii paadunud rööprähkleja kui ka mugavustsoonis uneleja. „Kolm musketäri“ on lustakas kiirkursus eluga toimetulekuks, mille esitavad Marika Korolev, Henrik Normann ja Marika Barabanštšikova. Etendus kestab umbes 2 tundi, ühe vaheajaga. Piletiinfo: Täispilet 23 €, õpilane/ tudeng/ pensionär 21 €. Piletid müügil Piletilevis, Türi kultuurikeskuses ja tund enne algust kohapeal. **K 28.08 kell 12** Türi valla raamatukogude suve lõpetamine Oisu rahvamajas. **L 31.08 kell 21** Muinastulede öö kontsert ansambliga RÜÜT Kabala rahvamaja küünis. Pilet 10 €.

SUVEMUUSIKA TÜRI KIRIKUS

Suvmuusika kontserdid Türi Püha Martini kirikus:
L 13.07 kell 19 Villu Veski (saksofon) & Tiit Kalluste (akordion) „Põhjala saarte hääled“.
Piletid hinnaga 15/10 € müügil Piletilevis ja tund enne algust kohapeal.
L 3.08 kell 18 Viola Scheketzy (orel, Eesti-Taani) „Romantilised meloodiad“
L 10.08 kell 18 Leena Laas (viul), Marju Riisikamp (orel, klaver), Zoja Mellow (tekst) „Sonaadid ja sõnad“

TÜRI PÜHA MARTINI KIRIKU SUVEMUUSIKA

13. JUULIL KELL 19.00

„PÕHJALA SAARTE HÄÄLED“

VILLU VESKI (SAKSOFON) JA TIIT KALLUSTE (AKORDION)

3. AUGUSTIL KELL 18.00

„ROMANTILISED MELOODIAD“

VIOLA CHIEKEZI - OREL (EESTI/TAANI)

KAVAS: LEMMENS, MENDELSSOHN, HARTMANN, GADE JI.

10. AUGUSTIL KELL 18.00

„SONAADID JA SÕNAD“

LEENA LAAS (VIUL), MARJU RIISIKAMP (KLAVER), ZOJA MELLOW (SÕNA)

KAVAS: WOLFGANG AMADEUS MOZART, LUDWIG VAN BEETHOVEN, HERMANN HESSE

24. AUGUSTIL KELL 18.00

„TIIVULISTE VIISID“

RODOLFO BELLATTI - OREL (ITAALIA)

KAVAS: RESPIGHI, BRAHMS, BACH

31. AUGUSTIL KELL 18.00

„LOOTUS JA TÄNULIKKUS“

LEA GABRAL (SOPRAN), KÜLLI ERIKSON (OREL)

KAVAS: GABRAL, NAISSOO, KARGELERT, GOUNOD JI.

PILET: 13. JUULI KONTSERDIL 15€, SOODUSPILET 10€.
AUGUSTIKUU KONTSERDIDEL 7€, SOODUSPILET 5€.
PÄÄSMED MÜÜGIL PILETILEVIS JA TUND ENNE ALGUST KOHAPEAL.

L 24.08 kell 18 Rodolfo Bellatti (orel, Itaalia) „Tiivuliste viisid“
L 31.08 kell 18 Külli Erikson (orel), Lea Gabral (sopran) „Lootus ja tänulikkus“
Piletid hinnaga 7/5 € müügil Piletilevis ja tund enne algust kohapeal.

TÜRI RAAMATUKOGU

TÜRI VALLA RAAMATUKOGUD ON SUVEKUUDEL JÄRGMISTEL AEGADEL SULETUD:

Türi raamatukogu 15.07 - 28.07
Oisu raamatukogu 2.07 - 14.07 ja 22.07 - 4.08
Kahala raamatukogu 15.07 - 28.07 ja 12.08 - 25.08
Laupa raamatukogu 1.07 - 28.07 ja 5.08 - 11.08
Kabala raamatukogu 15.07 - 28.07 ja 12.08 - 22.08
Kärü raamatukogu 22.07 - 4.08
Raamatukogude suletud oleku ajal teenindab teid Väätsa raamatukogu (avatud) E-R 10 - 17

TÜRI MUUSEUMIS

Näitus „VALGE MAJA 100“ Türi muuseumis 19. aprillist kuni 21. septembrini 2024. Muuseum on avatud teisipäevast laupäevani kella 10-17

NÄITUSED

Kuni 27.08 Leho Rubise näitus „Poeetilised sisemaastikud“ Türi kultuurikeskuse galeriis
Kuni 30.08 Tiina Azojani fotonäitus „Erilised“ Türi kultuurikeskuse klaassaalis

SPORDISÜNDMUSED

JUULI
1.07-3.08 Türi rattaralli virtuaalsõidud 2024 III etapp, Tauri Must, tauri.must@gmail.com, 5198 5323
11.07 kell 18 Pehmesisutus rahvavolle Väätsa ranna spordiväljakutel, Ilmar Möttus, ilmamottus@78mail.com, 507 9149
14.07 Järvamaa petangi meistrivõistlused triodele Väätsa rannaäärsetel mänguväljakutel, Enn Lehtpuu, ennlehtpuu@gmail.com, 529 6515
17.07 kell 19 Järvamaa discgolfi seeriavõistlus 2024 Väätsa discgofi rajal, MTÜ Metslased, Jaan Kirsipuu, jkirsipuu@gmail.com, 5662 9593
18.07 kell 18 Pehmesisutus rahvavolle Väätsa ranna spordiväljakutel, Ilmar Möttus, ilmamottus@78mail.com, 507 9149
20.07 Türi maraton alguspunkt Veskisilla parklast, MTÜ Türi Tervisejooksud
20.07 kell 10 Kalevi Karikas Väätsa rannaäärsetel väljakutel, Enn Lehtpuu, ennlehtpuu@gmail.com, 529 6515
25.07 kell 18 Pehmesisutus rahvavolle Väätsa ranna spordiväljakutel, Ilmar Möttus, ilmamottus@78mail.com, 507 9149
27.-28.07 Klubide karikas Väätsa rannaäärsetel väljakutel, Enn Lehtpuu, ennlehtpuu@gmail.com, 529 6515

VANA JA UUS

Vaade Türi kiriku tornist 1935. aastal. Foto vasakus nurgas on näha lastepäevakodu, mis valmis 1932. aastal. Koolimaja taga on spordiplats ja selle kõrval kasvuhoone kompleks koos nägusa aiaga, kus lapsed said näpud mullaseks teha ja põllumehe algteadmisi omandada. FOTO RENE VILJATI KOGUST

Linnarahvas on kogunenud vana koolimaja taha kuulama kontserti, mis oli pühendatud nii Türi linna sünnipäevale kui ka n-ö Valge Maja sajanda juubeli tähistamiseks. Samal päeval oli kogu linn kohvikute külastamise lummuses. FOTO: RENE VILJAT

TÜRI-ALLIKU KÜTTEKONTOR

MÜÜA LÕHUTUD LEPAPUID

MÜÜGIL 25-60cm

KASEBRIKETT

Tel. 51 66 305

ANNELI

ÕMBLUSTEENUSTE OÜ

- Õmblen, parandan, kohendan.
- Siidikleidist - tööriieteni.
- Kodutekstiili õmblus.

Viljandi tn 9 hoovis
Broneeri aeg: tel. 5855 3231

Hea lapsevanem!
Kas sinul on vahel 2–8aastase lapse kasvatamisega keeruline toime tulla?

Osale koolitusprogrammis

IMELISED AASTAD

ANNAME PRAKTILIST JA PÄRISELT TOIMIVAT NÕU, KUIDAS:

- lehestada lapse päev ja nädal
- last julgustada ja kiita
- õpetada lapsel tunnetega toimetulekut
- lahendada konflikte
- stressiga toime tulla

KORRALDATUD LAPSEHOID VAHEAJAL KERKE EINE

Milla: **27.08.2024**
TEISIPÄEVI KELL 17:30

Kus: **TÜRI PEREPESAS**

Kontakt: **tyri@perepesa.ee**
tel.53015313

lisa programmi kohta: tarkvanem.ee/imelised-aastad

MAAILMA HINNATUIM VANEMLUS-PROGRAMM!

KoldeTuli
www.koldetuli.ee

Kütteklotsid (puisteruum) märg	29 €/rm
Kütteklotsid (puisteruum) kuiv	49 €/rm
Halupuu lepp 45-60 cm märg	59 €/rm
Küttepinnud märg (~2,5 rm/pakk)	65 €/pakk
Halupuu kask 50 cm märg	69 €/rm
Halupuu lepp 30 cm kuiv	85 €/rm
Kuiv kütteklots 40L (48 võrku)	283 €/alus
Kuiv lepp 30 cm 24L (60 kohvrit)	359 €/alus
Kuiv kask 30 cm 24L (60 kohvrit)	394 €/alus

Nüüd ka e-pood, kus järel - ja osamakse võimalus !!!

Tel 516 0288 Türil

MÜÜME JA HINDAME SINU KODU!

Kõik teenused ühest kohast!
Kinnisvara müük, üür, konsultatsioon, hindamine ja seadustamine!

Võta ühendust!
Lea Kerma
512 4236
lea.kerma@arcovara.ee

ARCO VARA

Rati OÜ

ENERGIALAHENDUSED

ÕHKSOOJUSPUMBAD, ÕHK-VESI SOOJUSPUMBAD ja MAASOOJUSPUMBAD

Hooldus, remont, märgpesu
Tel 518 3495 • ratienergia@gmail.com
www.rati.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
info@metsakeskus.ee
Tel: 56 111 900

Türi Rahvaleht

Türi, Hariduse 3,
72213, Järvamaa
Tel: 513 3385
E-post: teet.reier@tyri.ee
Tegevtoimetaja: Teet Reier
Korректор: Kerli Rhede
Küljendaja: Teet Reier
Raamatupidaja:
Signe Tõotsu

Trükkija: AS Kroonpress
Levitaja: Omniva
Väljaandja:
Türi Arengu Sihtasutus

Türi Rahvaleht tuleb iga kuu alguses kõikidesse Türi valla postkastidesse tasuta.
Trükiarv on 5700 ja lugejaid u 11 000.

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt toimetuses või e-posti teel teet.reier@tyri.ee või uudised@tyri.ee

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID JA KOOLILÕPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VILJAT
Tel 525 8325
renewiljat@gmail.com

Ale talu müüb nisu ja otra.
Koit Teder 515 3808

Pakume puidust materjali kütteks. Kätte saab Türiilt.
Küsi rohkem infot - Vello 509 7584

Rehvitööd, auto-remont. Viljandi tn 9
telefon 507 7070

OSTAN

GARAAŽI /
VÄIKSEMA LAOHOONE
TEL: 555 644 64

FEKAALIVEDU VÄLIKÄIMLATE RENT TRANSPORDITEENUS

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee
www.speqagri.ee

KABALA 58. LAULU- JA TANTSUPIDU

Meie oma lugu

27. JUULI 2024
KABALA LAULULAVAL

Kell 17.30 RONGKÄIK laululavale

Kell 18 KONTSERT „Meie oma lugu“

Kell 21 SIMMAN ansambliga „Ahoi“,
tantsumuusikat mängib
DJ Silver-Taavi KaljulaKell 16.00/21.15 ekskursioonid
Kabala mõisas. Pääse 2€Lastele ponisõit, batuut,
zorb-pallid ja JäätisebussSüüa, juua pakuvad
Kabala kohvik ja AvitellaPÄÄS PEOPLE 3€/5€
lapsed kuni 12-aastat tasuta
Toetajapilet 20€Info: 5300 3987
andra.kultuur@tyri.ee

20. JUULIL

Türi rannas ja lauluväljakul

LOLALA

GETTER JAANI

Merit & Märten Männiste

Ansambel Cellogirls

Koortekool „Sõprus“

Teadusteater

Muusikastudio
„Sirjelind“Mõmmi ja
tema sõberPerefestivalil on mitu lava,
palju põnevaid mängu, töötubasid,
treeninguid ja atraktsioone nii õhus, maal kui vees.
Kõik see on piletihinna sees.Lustimist jagub igas vanuses pereliikmele.
Tule veeda meeldejääv päev perega!EELMÜÜGIST PILETID SOODSAMAD!
Piletid: fienta.com

Vaata lisaks perefestival.ee

Eelmisel
pileti eest
läheb kuni
1000 eurot
grauhünd!

KOLMESTAR

- metsa- ja põllumaa ost
- kasvava metsa ost-müük
- metsamaterjali transport
- metsa ülestöötamine
- võsaraie ja kokkuvedu
- kallurveod, kopateenus
- metsatehnika treilerveod
- saematerjali müük
- küttepuid müük

Mäekalda tn 2, Türi linn, Türi vald, 72213 Järva maakond
kolmestar@kolmestar.ee • Tel 503 5585 • www.kolmestar.ee

ÜÜRILE ANDA TÜRIL NÜÜDISAEGNE KÕETAV LAOPIND

Alates 130 m² kuni 1500 m² koos laoriulite, elektritöstukite, kaamerate, signalisatsiooni jm vajalikuga. Mugav ligipääs veokitele. Pakume kaupade hoiustamise laoteenust. Koos laopinnaga võimalus üürida ka kontoripinda.

OÜ Kolmestar • Tel 501 5328

KUTSE KONTSERT TANTSUÕHTULE

TEISIPÄEVA
TANTSUÕHTU

16. JUULI | TÜRI LAULUVÄLJAK | 18.00

JÜRI HOMENJA

RESPEKT

HUNT

LAVAL KELL 19.00

LAVAL KELL 20.00 JA 21.00

LAVAL KELL 22.30

PARIMAD SUVEHITID TOOVAD TEIENI
DJ SULO SÄRKINEN | SILVER-TAAVI KALJULA | JAANUS POLLIKELL 18.00 - 22.00 ON AVATUD SUUR
BATUUDIPARADIISI LASTEALA

BATUUDID, SUHKRUVATT, PEHME JÄÄTIS, POPCORN JPM.

LISAKS LANDRIDE ELEKTRIAUTOD!

METSIK PART MEELELAHUTUS TÄPSUSLASKMINE

KOHAPEAL ON AVATUD BAAR JA TOITLUSTUS

PILET 15€

ALLA 12.A LASTELE ON SISSEPÄÄS TASUTA!

LISAINFO: SULO SÄRKINEN 530 884 95